Bil. 1.

Tabell

utvisande de stationer och andra tjänsteställen, där styrelsen i enlighet med § 3 i kungl. kungörelsen den 4 juni 1920 angående tjänstgöringstiden för viss driftpersonal vid statens järnvägar fastställt en längre högsta tjänstgöringstid än vad som i 2 § mom 1, 2 och 3 av nämnda kungörelse stadgas.

I tabellen betecknar A en tjänstgöringstid av 234 timmar och B en tjänstgöringstid av 260 timmar för 30 dagar.

För de stationer och andra tjänsteställen, som ej äro upptagna i tabellen, skola således föreskrifterna i 2 § mom 1, 2 och 3 oförändrade tillämpas.

För *vägvakter*, anställda enligt kollektivavtal, skall högsta tjänstgöringstiden utgöra 260 timmar för 30 dagar. I de fall undantag från denna regel gäller, angives detta i noter under tabellen.

Den tjänstgöringstid, som i nedanstående tabell finnes angiven för trafiktjänst, skall gälla även när till trafikavdelningen hänförd personal alternerande med denna tjänst utför annan tjänst (vagntjänst etc.), så vitt ej annorlunda i tabellen angives.

Station m. m.	Trafiktjänst	Annan tjänst	Station m. m.	Trafiktjänst	Annan tjänst	Station m. m.	Trafiktjänst	Annan tjänst
I Distriktet.			Alsike	A	—	Bernshammar	B	—
			Odensala	A	—	Karmansbo	B	—
Hagalund	—	[1]	Häggvik	A	—	Uttersberg	B	—
Stockholm C	[2]	—	Heienelund	A	—	Munktorp	A	—
Stockholm S	[3]	—	Norsbro	B	—	Dingtuna	A	—
Huvudsta central	B	—	Hagge	B	—	Västerås norra	A	—
Huvudsta	A	—	Morgårdshammar	A	—	Tärna	A	—
Hässelby villastad	A	—	Söderbärke	A	—	Labacken	B	—
			Vad	A	—	Hedensberg	B	—
			Seglingsberg	B	—	Hårsbäck	B	—
			Svanå	B	—	Altuna	B	—
			Tortuna	B	—	Fjärdhundra	A	—
			Orresta	A	—	Frösthult	B	—
			Lundby	B	—	Skensta	B	—
			Grillby	A	—	Sparrsätra	B	—
Brovallen	B	—	Ekolsund	A	—	Ekebybruk	A	—
Rosshyttan	A	—	Krägga	B	—	Skärfelten	B	—
Broddbo	A	—	Nyckelby	B	—	Navestabro	B	—
Isätra	B	—	Bro	A	—	Balingsta	A	—
Vittinge	A	—	Stäket	A[5]	—	Örsundsbro	A	—
Järlåsa	A	—	Barkarby	A	—	Biskopskulla	B	—
Ålandsdal	A	—	Högfors	A	—	Härkeberga	B	—
Brunna	A	—	Klingbo	B	—			
Uppsala N	A	—	Ramnäs kyrkby	A	—			
Uppsala C	[4]	—	Åsby	B	—			
Bergsbrunna	A	—	Gisslarbo	B	—			

[1]) Port- och nattvakttjänst (icke trafiktjänst): A.

[2]) För linvakter och plattformsvakter: A; för nattvakt: B.

[3]) Nattvakttjänst: B.

[4]) För lin-, grind-, port- och spärrvakter samt lampist: A; endast de dagar de uteslutande tjänstgöra i dessa befattningar.

[5]) Endast under tiden $^{1}/_{1}$—$^{30}/_{4}$.

Station m. m.	Trafiktjänst	Annan tjänst	Station m. m.	Trafiktjänst	Annan tjänst	Station m. m.	Trafiktjänst	Annan tjänst
			Uttran	A	—			
			Björnlunda	A	—			
			Skebokvarn	A	—			
			Baggetorp	A	—			
			Billsbro	B	—			
			Högsjö	A	—			
			Tvetaberg	B	—			
			Almnäs	B	—			
			Taxinge-Näsby	A	—			
Krylbo	[1])	—	Hedlandet	A	—			
Hökmora	B	—	Läggesta	A	—			
Karbenning	A	—	Byringe	A	—			
Snyten	A	—	Stålboga	A	—			
Dagarn	A	—	Eklången	A	—			
Krampen	B	—	Ärla	A	—			
Näverkärret	B	—	Hällberga	A	—			
Spannarboda	A	—	Dunker	A	—			
Sällinge	A	—	Valsberga	A	—			
Blixterboda	A	—	Malmby	A	—			
Avdala	A	—						
Dyltabruk	A	—						
Hovsta	A	—						
Lillån	A	—						
Örebro C	[2])	[3])						
Adolfsberg	A	—						
Mosås	A	—						
Säbylund	A	—						
Hallsberg	[4])	—						
Rönneshytta	A	—						
Godegård	A	—	Othem	A	—			
Degerön	A	—	Tingstäde	A	—			
Karlsby	A	—	Martebo	A	—			
Motala	[5])	—	Väskinde	A	—			
Lindbacka	A	—	Österport	A	—			
Latorpsbruk	A	—	Sylfaste	A	—			
Vintrosa	A	—	Barlingbo	A	—			
Hidingebro	A	—	Karby	A	—			
Gropen	A	—	Viklau	B	—			
Kvistbro	A	—	Bjärges	A	—			
Mullhyttemo	A	—	Buttle	A	—			
Dormen	A	—	Alva	B	—			
			Grötlingbo	A	—			
			Fidenäs	A	—			

[1]) För portvakt och lampist: A.
[2]) För portvakt, ordningsman och lampist: A.
[3]) Förrådstjänst: A.
[4]) För ordningsman: A.
[5]) För brovakt: A.

II Distriktet.

Station m. m.	Trafiktjänst	Annan tjänst
Gunnilse	A	—
Björsared	A	—
Stannum	A	—
Björboholm	A	—
Anten	A	—
Kvarnabo	B	—
Gräfsnäs	A	—
Gendalen	B	—
Tumleberg	A	—
Emtunga	A	—
St. Hov	A	—
Kålltorp	A	—
Ardala	B	—
Kinnemalma	A	—
Österäng	A	—
Äskekärr	A	—
Lugnås	A	—
Leksberg	A	—
Hasslerör	A	—
Torved	A	—
Fagerlid	B	—
Bäreberg	A	—
Främmestad	A	—
Frambo	A	—
Norra Björke	A	—
Åsaka	A	—
St. Levene	A	—
Smedtofta	B	—
Lovene	A	—
Källby	A	—
Blomberg	A	—
Trolmen	B	—
Råbäck	A	—
Varnhem	A	—
Broddetorp	A	—
Dala	B	—
Svensbro	B	—
Vreten	B	—
Fridene	A	—
Korsberga	A	—
Kavlås	B	—
Ekedalen	A	—
Jula	B	—
Skagersvik	A	—
Ottebol	A	—
Edane	A	—
Brunsberg	A	—
Högboda	A	—
Lene	B	—
Fageräs	A	—
Alster	A	—
Rudsberg	B	—
Ölme	A	—
Hasselfors	A	—
Porla	A	—
Oleby	A	—
Badabruk	B	—
Edsbjörke	B	—
Ingmår	B	—
Öjervik	A	—
Västra Ämtervik	A	—
Bäckebron	A	—
Frykåsen	B	—
Tolita	A	—
Trångstad	B	—
Gunnita	B	—
Vika	A	—
Vimo	A	—
Vimosågen	B	—
Gävunda	A	—
Brintbodarne	B	—
Van	B	—
Tretjärn	B	—
Vakern	B	—
Neva	A	—
Oforsen	A	—
Rämmen	A	—
Långbansände	B	—
Långban	A	—
Gammalkroppa	A	—
Herrhult	—	[1]
Sjöändan	B	—
Filipstads östra	A	—
Slätte	A	—
Fägre	A	—
Ulvåker	A	—
Skövde	[2]	—
Valtorp	A	—
Torbjörntorp	A	—
Falköping C	[3]	—
Odensberg	A	—
Källeryd	A	—
Remmenedal	A	—
Lagmansholm	A	—
Torp	A	—
Lövekulle	A	—
Hedefors	A	—
Aspedalen	A	—
Aspen	A	—
Kåhög	A	—
Sävedalen	A	—
Igelstorp	A	—
Kättilstorp	A	—
Furusjö	A	—
Kortebo	A	—
Jönköping C	[4]	—
Kälvene	A	—
Hångsdala	A	—
Folkabo	A	—
Suntak	A	—

[1]) Vagntjänst: A.
[2]) För ordningsman: A.
[3]) Port- och nattvakttjänst: A.
[4]) Portvakttjänst: A.

Station m. m.	Trafiktjänst	Annan tjänst	Station m. m.	Trafiktjänst	Annan tjänst	Station m. m.	Trafiktjänst	Annan tjänst
			Frillesås	A [2]	—	Högelian	B	—
			Åskloster	A	—	Blomskog	A	—
			Tångaberg	A	—	Rösstegen	B	—
			Himle	A	—	Gustavsfors	A	—
			Lisbro	A	—	Kråkviken	B	—
			Skreanäs	A	—	Svärdlång	B	—
			Brännarp	A	—	Långbron	[3]	—
			Gullbrandstorp	A	—	Tisselskog	B	—
			Söndrum	A	—	Håverud	A [6]	—
			Pixbo	B	—	Leverhögen	B	—
			Långenäs	B	—	Åsebyfors	B	—
			Skällared	B	—	Sandaholm	B	—
			Sjömarken	B	—	Sillerud	A	—
						Norane	B	—
						Kyrkudden	B	—
						Värmlands Ödebyn	B	—
						Ömmeln	B	—
Varp	B	—				Kroppan	B	—
Överby	A [1]	—				Finntorp	B	—
Kragenäs	A	—				Jakobsbyn	B	—
Mjölkeröd	B	—				Mon	B	—
Orrekläpp	A	—				Hökedalen	B	—
Rabbalshede	A	—				Tingvalla	B	—
Hällevadsholm	A	—				Dalskog	A	—
Smedberg	A	—				Dals Rostock	A	—
Saltkällan	B	—				Ängebacken	B	—
Hogstorp	A	—	Brattfortshyttan	A	—	Ryr	B	—
Grohed	A	—	Geijersdal	A	—	Grunnebo	B	—
Resteröd	B	—	Lindfors	A	—	Lilleskog	A	—
Skafteröd	B	—	Mölnbacka	A	—	Salstad	A	—
Svenshögen	A	—	Slottsbrosundet	[3]	—	Flakeberg	B	—
Jörlanda	A	—	Värmlands Bro	A	—	Ulvstorp	A	—
Kode	A	—	Säffle	[4]	—			
Skårby	A	—	Ånimskog	A	—			
Lillhagen	A	—	Köpmannebro	A	—			
Håbygård	A	—	Erikstad	A	—			
Gläborg	B	—	Frändefors	A	—			
Brodalen	A	—	Bjurhem	B	—			
Gåseberg	A	—	Trollhättan	[5]	—			
Häggvall	B	—	Velanda	A	—			
Lyse	A	—	Prässebo	A	—			
Dingelvik	B	—	Rådane	B	—			
Ödskölt	A	—	Växvik	B	—			
Skällsäter	A	—	Osebron	B	—			
Tångelanda	B	—	Grävbacka	B	—			
Hjärtsäter	B	—	Kronan	B	—			
Ellenö	A	—	Skillingsfors	A	—			
Nättjebacka	B	—	Mosstakan	B	—			
Lane	B	—	Månserud	B	—			
Åsa	A [2]	—	Vännacka	A	—			

[1]) Endast under tiden $^{1}/_{9}$—$^{31}/_{5}$.
[2]) Endast under tiden $^{1}/_{10}$—$^{31}/_{5}$.
[3]) För brovakt: A.
[4]) För brovakt vid Byälven: A.
[5]) För brovakt vid Göta kanal: A.
[6]) Även för brovakt.

Station m. m.	Trafiktjänst	Annan tjänst
III Distriktet.		
Tormestorp	A	—
Sandåkra	B	—
Maglasäte	B	—
Sjöholmen	A [1]	—
Bosarp	B	—
Eslöv	[2]	—
Lund C	[2]	—
Källbymölla	A	—
Uppåkra	A	—
Sjölunda	B	—
Malmö F	[2]	—
Malmö C	[2]	—
Fosieby	A	—
Lockarp	A	—
Arrie	A	—
Jordholmen	A	—
Östra Grevie	A	—
Slågarp	A	—
Skytts Vemmerlöv	A	—
Norrvidinge	A	—
Södervidinge	A	—
Stävieby	A	—
Önnerup	A	—
Gantofta	A	—
Trollenäs	A	—
Asmundtorp	A	—
Häljarp	A	—
Saxtorp	A	—
Annelöv	A	—
Dösjöbro	A	—
Dagstorp	A	—
Lackalänga	A	—
Vallkärra	A	—
Stjärneborg	A	—
Flisby	A	—
Grimstorp	A	—
Ugglehult	A	—
Lidnäs	A	—
Torpsbruk	A	—
Gränna forsa	A	—
Gåvetorp	A	—
Alvesta	[3]	—
Blädinge	A	—
Möckeln	A	—
Ormaryd	A	—
Hult	A	—
Hjältevad	A	—
Vallnäs	B	—
Emarp	A	—
Lönneberga	A	—
Hagelsrum	A	—
Ryningsnäs	A	—
Bohult	A	—
Möckhult	A	—
Forshult	A	—
Högaskog	A	—
Skurugata	A	—
Lägern	A	—
Rydsnäs	A	—
Forsnäs	A	—
Österbymo	A	—
Spannarp	A	—
Norra Vram	A	—
Böketofta	A	—
Axelvold	A	—
Källstorp	A	—
Skogaby	B	—
Majenfors	B	—
Råstorp	B	—
Mala	A [4]	—
Vankiva	A [4]	—
Vegeholm	A	—
Gyhult	B	—
Finja	A	—
Hyllstofta	A	—
Kärreberga	A	—
Gunnarstorp	A	—
Skäralid	A	—
Billinge	A	—
Trolleholm	B	—
Stabbarps gruva	B	—
Åminne	A	—
Hånger	A	—
Vidöstern	B	—
Kånna	B	—
Bäck	A	—
Hamneda	A	—
Hornsborg	A	—
Axhult	B	—
Timsfors	A	—
Yxenhult	B	—
Skånes Värsjö	A	—
Eket	A	—
Östra Ljungby	A	—
Ormastorp	B	—
Hasslarp	A	—
Västraby	B	—
Stureholm	B	—
Mjöhult	A	—
Ingelsträde	A	—
Nyhamnsläge	A	—
Krapperup	A	—
Mölle	A [1]	—
Kingelstad	B	—
Vadensjö	A	—
Säby	B	—

[1]) Endast under tiden 1/9—31/5.
[2]) Nattvakttjänst: B; under förutsättning att uteslutande nattvakttjänst förekommer.
[3]) För lampist: A.
[4]) Även vägvakttjänst.

Station m. m.	Trafiktjänst	Annan tjänst	Station m. m.	Trafiktjänst	Annan tjänst	Station m. m.	Trafiktjänst	Annan tjänst
			Ravlundabro	A	—	Boalt	A	—
			Gyllebo	A	—	Hylta	A	—
			Hedvigsdal	A	—	Immeln	A	—
			Onslunda	A	—	Kaffatorp	A	—
			Spjutstorp	A	—	Gårrö	B	—
			Sege	A	—	Ekestad	B	—
			Nordanå	A	—	Österslöv	A	—
			Djurslöv	A	—	Balsby	A	—
			Kyrkheddinge	A	—	Rödaled	B	—
			Björnstorp	A	—	Skepparslöv	A	—
			Klostersågen	B	—	Ovesholm	A	—
			Sövdeborg	A	—	Sätaröd	A	—
			Högestad	A	—	Satserup	A	—
			Lunnarp	A	—	Osbyholm	A	—
			Järrestad	A	—	Fogdarp	B	—
			Torna Hällestad	A	—	Snogeröd	A	—
			Silvåkra	A	—	Kungshult	A	—
			Skartofta	A	—	Åsumtorp	A	—
			Kulladal	A	—	Gringelstad	B	—
			Vintrie	A	—	Vittskövle	A	—
			V. Klagstorp	A	—	Olseröd	A	—
Skarhult	A	—	Tygelsjö	A	—	Maglehem	A	—
Hurva	A	—	Skegrie	A	—	Brösarp	A	—
Askeröd	A	—	Skytts Tommarp	A	—	Glimminge	A	—
Klasaröd	A	—	Gislöv	A	—	Bjärlöv	A	—
Svenstorp	A	—	Simlinge	A	—	Fälhult	B	—
Ystads saltsjöbad	A	—	Södra Åby	A	—	Hökön	A	—
Charlottenlund	A	—	Vallby	A	—	Kärraboda	B	—
Marsvinsholm	A	—	Beddinge	A	—	Duvhult	B	—
Rynge	A	—	Tofthög	A	—	Gylsboda	A	—
Näsbyholm	A	—	Tånebro	A	—	Esseboda	B	—
Skabersjö	A	—	Kungstorp	A	—	Jämshög	A	—
Oxie	A	—	Fotevik	A	—	Östafors	B	—
Hindby	A	—	Höllviksnäs	A[2]	—	Axeltorp	B	—
Holmeja	A	—	Ljunghusen	A[2]	—	Håkanryd	B	—
Minnesberg	A	—	Skanör	A[2]	—			
Alstad	A	—						
Fjärdingslöv	A	—						
Barsebäckshamn	A	—						
Barsebäcksby	A	—						
Löddeköpinge	A	—						
Västanhög	A	—						
Rinnebäck	A	—						
Viderup	A	—				Tågfärjorna	—	[3]
Gårdstånga	A	—				Hjälpfartyget Trelleborg SJ	A	[3]
Flyinge	A	—						
Frosta-Hammarlunda	A	—	Attarp	A	—			
Öved	A	—	Ignaberga	A	—			
Havgård	A	—	Göinge-Fridhem	A	—			
Stävesjö	A	—	Hammarslund	B	—			
Hönsinge	A	—	Skånes-Viby	A	—			
Jordberga	A[1]	—	Horna	B	—			
Äspö	A	—	Hultaberg	B	—			
Smygehamn	A	—	Kräbbleboda	B	—			

[1]) Endast under tiden $^{1}/_{1}$ —$^{30}/_{9}$.
[2]) » » » $^{1}/_{10}$—$^{30}/_{4}$.
[3] Vaktman: A.

Station m. m.	Trafiktjänst	Annan tjänst	Station m. m.	Trafiktjänst	Annan tjänst	Station m. m.	Trafiktjänst	Annan tjänst
IV Distriktet.						Dysjön	A	—
						Parteboda	A	—
Gevsjön	A	—				Ljungaverk	A	—
Björnänge	A	—				Viskan	A	—
Hålland	A	—				Nederede	A	—
Ocke	A	—				Nedansjö	A	—
Ytterån	A	—				Töva	A	—
Dvärsätt	A	—						
Täng	A	—						
Östersund V	A	—						
Ope	A	—						
Lockne	A	—						
Stavre	A	—						
Stornäset	A	—						
Lövberga	A	—						
Hallviken	A	—						
Gisselås	A	—						
Munkflohögen	A	—						
Norderåsen	A	—						
Häggenås	A	—						
Åskott	B	—						
Ångsta	A	—	Övergård	A	—			
Fåker	A	—	Multrå	A	—			
Näkten	A	—	Gårdsnäs	A	—			
Hackås	A	—	Lökom	A	—			
Skanderåsen	A	—	Prästmon	A	—			
Rörösjön	A	—	Väja	A	—			
Brånan	A	—	Strömnäs	A	—			
Kvarnsjö	A	—	Ramvik	A	—			
Nederhögen	A	—	Utansjö	A	—			
Sörtjärn	A	—	Oringen	A	—			
Överhogdal	A	—	Älandsbro	A	—			
Älvros	A	—	Hällenyland	A	—			
Fågelsjö	A	—	Hussjöby	B	—			
Lillhamra	A	—	Bergeforsen	A	—			
Älvho	A	—	Skönvik	A	—			
Emådalen	A	—	Maj	A	—			
Tallhed	A	—	Årskogen	A	—			
Glissjöberg	A	—	Lindsta	A	—	Juån	A	—
Håberget	A	—	Jättendal	A	—	Mellansjö	A	—
Vemdalen	A	—	Skarvtjärn	A	—	Norrhög	A	—
Hedeviken	A	—	Via	A	—	Hälsingenybo	A	—
			Rogsta	A	—	Loster	A	—
			Högen	A	—	Skästra	A	—
			Hånick	A	—	Lörstrand	A	—
			Vattrångsby	A	—	Karsjö	A	—
			Österforse	A	—	Simeå	A	—
			Graninge	A	—	Lottefors	A	—
			Fångsjöbacken	B	—	Granbo	A	—
			Håsjö	A	—	Röstbo	A	—
			Gastsjön	A	—	Holmsveden	A[1])	—
			Dockmyr	A	—	Lingbo	A[1])	—
			Nyhem	A	—	Hedsjön	A	—
			Grötingen	A	—	Medskogsheden	A	—
			Kotjärn	A	—	Hästbo	A	—

[1]) Endast under tiden 1/5—30/9.

Station m. m.	Trafiktjänst	Annan tjänst	Station m. m.	Trafiktjänst	Annan tjänst	Station m. m.	Trafiktjänst	Annan tjänst
Dalgränsen	A	—	Slättberg	B	—			
Morshyttan	A	—	Bergsgården	A	—			
Julardo	A	—	Olsbacka	A	—			
Hybo	A	—	Aspeboda	B	—			
Långbacka	A	—	Bomsarvet	A	—			
Landafors	A	—	Arvslindan	A	—			
Mobodarne	A	—	Öjvallberget	A	—			
Kinstaby	A	—	Sörsjön	A	—			
Söderala	A	—	Horrmund	A	—			
Mässbacken	A	—	Högstrand	A	—			
Skattungbyn	A	—	Sälen	A	—			
Östanvik	A	—	Bergsbacken	A	—			
Göringen	B	—	Transtrand	A	—			
Dalfors	A	—	Fiskarheden	A	—			
Ovanåker	A	—	Lima	A	—			
Viksjöfors	A	—	Tandö	A	—			
Runemo	A	—	Malungsfors	A	—			
Söräng	A	—	Vallerås	A	—			
Freluga	A	—	Östra Utsjö	A	—			
			Yttermalung	A	—			
			Äppelbo	A	—			
			Rågsveden	A	—	Njutånger	A	—
			Hulån	A	—	Enånger	A	—
			Nås	A	—	Lindefallet	A	—
			Salån	A	—	Trönödal	A	—
			Nyhammar	A	—	Norrala	B	—
			Grangärde	A	—	Söderhamn V	A	—
			Stensbo	A	—	Stugsund	A	—
			Sörvik	A	—	Vallvik	A	—
			Tinaby	A	—	Maråkerby	B	—
			Häradsbygden	A	—	Sunnäsbruk	B	—
			Djurås	A	—	Axmarsbruk	B	—
			Djurmo	A	—	Axmarby	A	—
			Duvnäs	A	—	Bergby	A	—
			Stora Tuna	A	—	Trödje	A	—
			Kullsveden	B	—	Oppalaby	A	—
Hinsnoret	A	—	Snickarbo	B	—	Hilleby	A	—
Tomnäs	A	—				Furuvik	A [1]	—
Sellnäs	A	—				Harnäs	A	—
Ulvshyttan	A	—				Marma	A	—
Gräsberg	A	—				Mehedeby	A	—
Håksberg	A	—				Orrskog	A	—
Klenshyttan	B	—				Gåvastbo	A	—
Hörken	A	—				Knypplan	A	—
Sikfors	A	—				Skyttorp	A	—
Loka	A	—				Vattholma	A	—
Gåsvarv	A	—				Storvreta	A	—
Blyberg	A	—				Gamla Uppsala	A	—
Oxberg	A	—				Råhällan	B	—
Gopshus	A	—				Oslättfors	B	—
Morkarlby	A	—				Åbyggeby	B	—
Fu	A	—				Strömsbro	A	—
Garsås	A	—				Granstanda	B	—
Stumsnäs	A	—				Långsjön	B	—
Västgärde	A	—				Ryggen	A	—

[1]) Endast under tiden $^{1}/_{9}$—$^{31}/_{5}$.

Station m. m.	Trafiktjänst	Annan tjänst
Södra Valbo	A	—
Mackmyra.....	A	—
Rörberg	A	—
Främlingshem	A	—
Hedesunda	A	—
Smedsäng.....	A	—
Kerstinbo.....	A	—
Jugansbo	B	—
Saladamm.....	A	—

Station m. m.	Trafiktjänst	Annan tjänst
V distriktet.		
Riksgränsen	A	—
Abisko turiststation	A	—
Kalixfors	B	—
Lappberg	B	—
Harrå	B	—
Håmojåkk	B	[1]
Linaälv.....	B	—
Sikträsk	B	—
Gällivare	—	[1][2]
Harrträsk.....	B	—
Ripats	B	—
Nuortikon.....	B	[1]
Kilvo	B	—
Koskivara.....	B	—
Polcirkeln.....	A	—
Näsberg	B	—
Lakaträsk.....	—	[1]
Sandträsk.....	A[3]	—
Gransjö	A	[1]
Ljuså	A	—
Holmfors	B	—
Sävast	A	—
Norra Sunderbyn..	A	—
Södra Sunderbyn..	A	—
Notviken	—	[4]
Luleå	—	[1]

Station m. m.	Trafiktjänst	Annan tjänst
Bäverbäck	B	—
Lomkärr	A	—
Karhuvaara	B	—
Kärrbäck	B	—
Lappträsk.....	A	—
Bodträsk	B	—
Östra Flakaträsk..	B	—
Avafors	B	—
Övermorjärv.....	B	—
Bjurå	B	—
Degerselet	B	—
Hundsjö	B	—
Hednoret	[5]	—
Degerbäcken.....	B	—
Brännberg	A	—
Bergträsk.....	B	—
Korsträsk.....	A	—
Storsund	A	—
Koler	A	—
Långträsk.....	A	—
Myrheden.....	A	—
Träskholm	A	—
Storträsk	B	—
Lidlund	B	—
Kusfors.....	A	—
Karsbäcken	B	—
Skogskärr.....	B	—
Risudden	A	—
Bäckesta	B	—
Hedenäset.....	A	—
Luppio	A	—
Tvärån	B	—
Vargbacken	B	—
Arnemark.....	B	—
Bölebyn	A[6]	—
Öjebyn	A[6]	—
Luspebryggan	A	—
Kitajaur	B	—
Kåbdalis	B	—
Tellejokk	B	—
Varjisträsk	B	—
Tjappsåive	B	—
Auktsjaur.....	B	—
Akkavare	B	—
Julträsk	B	—

[1]) Vakttjänst å driftcentral: A.
[2]) Förrådstjänst i nattskift: A.
[3]) Endast för tiden maj—september.
[4]) Portvakten vid huvudverkstaden: A.
[5]) För tiden oktober—april: A; för tiden maj—september: B.
[6]) Även vägvakttjänst.

Station m. m.	Trafiktjänst	Annan tjänst	Station m. m.	Trafiktjänst	Annan tjänst	Station m. m.	Trafiktjänst	Annan tjänst
Avaviken	B	—	Skorped	A	—			
Renviken	B	—	Byvattnet	B	—			
Gullön	B	—	Aspeå	B	—			
Slagnäs	A [1])	—	Grönåsen	B	—			
Buresjön	B	—	Selsjön	A	—			
Sandsele	B	—	Österås	A	—			
Lomselenäs	B	—	Finnforsfallet	A	—			
Abborrträsk	A	—	Krångfors	B	—			
Hålbergsliden	B	—	Klutmark	A	—			
Glommersträsk	A	—	Slind	A	—			
Missenträsk	B	—	Medle	A	—			
Stensträsk	B	—	Bergsholmen	A	—			
			Stensele	A	—			
			Barsele	B	—			
			Gunnarn	A	—			
			Åskilje	A	—			
			Blåviksjön	A	—			
			Kattisavan	B	—			
			Umgransele	B	—			
			Betsele	B	—			
			Arvån	B	—			
			Åmsele	A	—			
			Gubböle	B	—			
			Brännland	A	—			
			Moliden	B	—			
			Västerhus	B	—			
			Vinlidsberg	A	—			
			Norrheden	B	—			
			Fiandberg	A	—			
			Vojmån	A	—			
			Volgsele	A	—			
			Aronsjölid	A	—			
			Lövliden	B	—			
			Volgsjöfors	A	—			
			Meselefors	A	—			
			Granberget	A	—			
			Saxvattnet	A	—			
			Rörström	B	—			
			Bosundet	A	—			
			Rossön	A	—			
			Långvattnet	A	—			
Långsjön	B	—	Rööån	A	—			
Lubboträsk	B	—	Gåreleselet	A	—			
Ekträsk	A	—	Tannflo	A	—			
Yttersjön	A	—	Tängstamon	A	—			
Tvärålund	A	—	Resele	A	—			
Tvåråbäck	A	—	Hörnefors	A	—			
Degermyr	B	—	Robertsfors	A	—			
Högbränna	B	—						
Brattsbacka	A	—						
Långviksmon	A	—						
Björnsjö	B	—						
Gottne	A	—						
Kälvattnet	B	—						

[1]) Även vägvakttjänst.

Station m. m.	Trafiktjänst	Annan tjänst
VI Distriktet.		
Kindsboda	B	—
Brandsmo	B	—
Grimsås	A	—
Hädinge	B	—
Bor	A	—
Horda	A	—
Gölsjö	B	—
Hjortsberga	A	—
Sexdrega	A	—
Ringestena	B	—
Tranemo västra	A	—
Uddebo	A	—
Strömsfors	A	—
Holsljunga	A	—
Mjöbäck	A	—
Lia	A	—
Fridhemsberg	A	—
Köinge	A	—
Ätrafors	A	—
Vinberg	A	—
Toarpsdal	B	—
Rångedala	A	—
Varnumskulle	B	—
Nitta	A	—
Hökerum	A	—
Aspanäs	B [1])	—
Redvägsbrunn	B	—
Galtåsen	B	—
Ubbaredsby	B	—
Strängsered	A	—
Bottnaryd	A	—
Torpåkra	A	—
Mollaryd	A	—
Sparsör	A	—
Frufällan	A	—
Rydboholm	A	—
Berghem	A	—
Sundholmen	A	—
Derome	A	—
Stensjön	A	—
Björköby	A	—
Bäckseda	A	—
Snärle	B	—
Milletorp	B	—
Ösjöbol	B	—
Ekhorva	B	—
Gullaskruv	A	—
Brånahult	B	—
Västrakulla	B	—
Örsjö	A	—
Eskilsryd	B	—
Åryd	A	—
Tjugosjö	B	—
Linnefors	B	—
Saleboda	A	—
Nävragöl	A	—
Spjutsbygd	A	—
Ödhult	A	—
Flaten	A	—
Hultarp	A	—
Mosstorp	A	—
Triabo	A	—
Hultanäs	A	—
Flybo	A	—
Sandreda	A	—
Brittatorp	A	—
Norrgårda	B	—
Skorpetorp	B	—
Grönskog	B	—
Fliseryd	A	—
Finsjö	A	—
Ekhult	B	—
Basthult	A	—
Sinnerskog	A	—
Allgunnen	A	—
Grönlid	A	—
Skoghult	A	—
Rydefors	A	—
Näsbykulla	A	—
Dädesjö	B	—
Värendseke	A	—
Långemåla	A	—
Värlebo	A	—
Hornsö	A	—
Haraldsmåla	B	—
Kåremo	B	—
Förlösa	A	—
Kläckeberga	B	—
Rinkabyholm	B	—
Hossmo	A	—
Ljungbyholm	A	—
Vassmolösa	A	—
Kvarnlyckan	A	—
Gräsgärde	A	—
Halltorp	A	—
Söderåkra	A	—
Ölvingstorp	A	—
Tvärskog	A	—
Runtorp	A	—
Tålebo	A	—
Abbetorp	A	—
Vackerslätt	A	—
Knivingaryd	A	—
Kråksmåla	A	—
Flatehult	A	—
Grönskåra	A	—
Björkedal	A	—
Hultagård	B	—
Lannaskedebrunn	B	—
Myresjö	A	—

[1]) Platsen obemannad fr o m 1/1 1954.

Station m. m.	Trafiktjänst	Annan tjänst	Station m. m.	Trafiktjänst	Annan tjänst	Station m. m.	Trafiktjänst	Annan tjänst
Smål. Hällinge	A	—	Norra Tång	A	—	Hovmansbygd	A	—
Flugeby	A	—	Brömsebro	A	—	Åkeholm	A	—
Holsbybrunn	A	—	Fågelmara	A	—	Gungvala	B	—
Alseda	A	—	Törnåkra	B	—	Rösmåla	B	—
Ädelfors	A	—	Ramdala	A	—	Sölveby	B	—
Tälläng	A	—	Lösen	B	—	Listershuvud	B	—
Kvillsfors	A	—	Rosenholm	B	—			
Gårdveda	A	—	Johannishus	A	—			
Skäftekärr	A	—	Edestad	B	—			
Vedborm	A	—	Härsjön	B	—			
Ölands Källaberg	A	—	Kullåkra	A	—			
Gunnarslund	A	—	Märserum	A	—			
Persnäs	A	—	Elisberg	A	—			
Föra	A	—	Trensum	A	—			
Uggletorp	A	—	Horsaryd	B	—			
Stacketorp	A	—	Vekerum	B	—			
Alböke	A	—	Gustavstorp	A	—			
Kalleguta	A	—	Ryedal	B	—			
Öjkroken	A	—	Gammalstorp	A	—			
Köpingsvik	A	—	Sölvesborg	[1]	—			
Ölands Lindby	A	—	Gualöv	A	—			
Gärdslösa	A	—	Bäckaskog	A	—			
Långlöt	A	—	Nosaby	A	—			
Runsten	A	—	Tegnaby	B	—			
Norra Möckleby	A	—	Uråsa	A	—			
Gårdby	A	—	Snappahem	B	—			
Ölands Skogsby	A	—	Väckelsång	A	—			
Vickleby	A	—	Kvarnamåla	A	—			
Resmo	A	—	Hensmåla	B	—			
Kastlösa	A	—	Fagerfors	A	—			
Skärlöv	A	—	Vermanshult	B	—			
Ölands Segerstad	A	—	Backaryd	A	—			
Torngård	A	—	Ettebro	B	—			
Ölands Gräsgård	A	—	Skedalahed	B	—			
Ölands Eketorp	A	—	Skedala	B	—			
Ottenby	A	—	Marbäck	A	—			
			Simlångsdalen	A	—			
			Mahult	B	—			
			Ryaberg	A	—			
			Bygget	A	—			
			Bökö	B	—			
			Åsen	A	—			
			Byholma	A	—			
			Piksborg	B	—			
			Bolmen	A	—			
			Angelstad	A	—			
			Tutaryd	A	—			
			Målaskog	A	—			
			Grimslöv	A	—			
			Torne	A	—			
			Hulevik	A	—			
Bergkvara	A	—	Ulvö	A	—			
Gökalund	A	—	Ålshult	A	—			
Dynekärr	B	—	Norraryd	A	—			

[1]) Signalvakttjänst vid Tivoli och växelvakttjänst vid Läderfabriken: A.

Station m. m.	Trafiktjänst	Annan tjänst
(VI distr, forts.)		
Fredriksdal	A	—
Stolpen	B	—
Klevshult	A	—
Hörle	A	—
Kärda	B	—
Brännögård	A	—
Fröslida	B	—
Johansfors	A	—
Sennan	A	—
Åled	A	—
Sperlingsholm	B	—
Månsarp	A	—
Ekeryd	B	—
Bratteborg	B	—
Byarum	A	—
Norlida	B	—
Bårarydsby	B	—
Åhylte	A	—
Fegen	A	—
Gällared	A	—
Spetsebo	B	—
Skinnarlyngen	B	—
Åkulla	B	—
Obbhult	B	—
Rolfstorp	A	—
Grimeton	A	—
Hunnestad	B	—
Träslöv	B	—
Slutarp	A	—
Kinnarp	A	—
Trädet	A	—
Dalum	A	—
Timmele	A	—
Åsunden	A	—
Månstadskulle	A	—
Ambjörnarp	A	—
Sjötofta	A	—
Ekefors	B	—
Hällabäck	A	—
Broaryd	A	—

Station m. m.	Trafiktjänst	Annan tjänst
VIII distriktet.		
Norrvrå	A	—
Västerljung	A	—
Lästringe	A	—
Svärtagård	A	—
Sjösa	A	—
Nyköping Ö	A	—
Enstaberga	A	—
Jönåker	A	—
Ålberga	A	—
Stavsjö	A	—
Bråvalla	A	—
Eksund	A	—
Okna	A	—
Gistad	A	—
Linghem	A	—
Rystad	A	—
Sjögestad	A	—
Hogstad	B	—
Svanshals	B	—
Rök	B	—
Hedaslätt	B	—
Graversfors	A	—
Näkna	A	—
Ändebol	A	—
Strångsjö	A	—
Hackefors	A	—
Sturefors	A	—
Hovetorp	A	—
Bestorp	A	—
Brokind	A	—
Gärdala	A	—
Opphem	A	—
Slätmon	A	—
Kölefors	A	—
Verveln	A	—
Björkhult	A	—
Storebro	A	—
Mormorsgruvan	A	—

Station m. m.	Trafiktjänst	Annan tjänst
Hidingsta	A	—
Sköllersta	A	—
Svennevad	A	—
Glottra	A	—
Skönnarbo	A	—
Prästköp	A	—
Borggård	A	—
Hällestad	A	—
Sonstorp	A	—
Doverstorp	A	—
Ljusfors	A	—
Norrköping V	A	—
Brånnestad	A	—
Kummelby	B	—
Furingstad	A	—
Åsvittinge	A	—
Kuddby	A	—
Östra Stenby	A	—
Häradshammar	A	—
Hylinge	A	—
Svenneby	A	—
Kättinge	A	—
Jonsberg	A	—
Isnäs	A	—
Gåsåker	A	—
Tingstadsby	B	—
Korsbrinken	B	—
Söderköping	[1]	—
Skönberga	A	—
Skåresta	A	—
Skälboö	B	—
Birkekärr	A	—
Skärkind	A	—
Ringstorp	A	—
Höversby	B	—
Björsäter	A	—
Lakvik	B	—
Bersbo	B	—
Forsaström	B	—
Falerum	A	—
Nelhammar	A	—

[1]) För brovakt: A.

Station m. m.	Trafiktjänst	Annan tjänst	Station m. m.	Trafiktjänst	Annan tjänst	Station m. m.	Trafiktjänst	Annan tjänst
Storsjö	A	—						
Almvik	A	—						
Hjortekrog	B	—						
Jenny	A	—						
Fårhult	B	—						
Hjorted	A	—						
Totebo	A	—						
Blägda	A	—						
Spångenäs	A	—						
Tuna	A	—						
Väderum	A	—						
Vena	A	—						
Hällerum	A	—						
Ringås	A	—						
Askeby	A	—						
Bränninge	B	—						
Vretakloster	A	—						
Maspelösa	A	—						
Klockrike	A	—						
Älvan	A	—						
Fornåsa	A	—						
Varv	A	—						
Aska	A	—						
Arneberga	B	—						
Herrestad	B	—						
Källstad	A	—						
Rogslösa	A	—						
Borghamn	A	—						
Väversunda	A	—						
Omberg	A	—						
Alvastra	B	—						
Hästholmen	A	—						
Ledbergskulle	A	—						
Björkeberg	A	—						
Västerlösa	A	—						
Spärringe	A	—						
Normlösa	A	—						
Lindsäter	A	—						
Österstad	A	—						
Ulvåsa	A	—						
Motala	[1])	—						

[1]) För brovakt: A.

Bil. 2.

I. Anvisningar för ifyllande av blankett nr 49 (tjänsteförteckning).

1. I tjänsteförteckningens första kolumn skola angivas innehavande tjänst, födelsetid och examina, med angivande av data för deras avläggande, ävensom studieresor, av trycket utgivna arbeten och andra förhållanden utom tjänsten, som anses vara av den betydelse, att de böra i tjänsteförteckningen upptagas. Under examina angives även om den sökande deltagit i någon eller några av de vid statens järnvägar anordnade kurser samt tiden därför, varvid, då sökanden undergått tentamen i alla i kursen ingående ämnen, huvudbetyget angives inom parentes, där sådant huvudbetyg givits.

2. I tjänsteförteckningens andra kolumn skola *i kronologisk ordning* angivas *dels* de befattningar och vikariatslöneförordnanden, som den sökande innehaft vid statens järnvägar, statens järnvägsbyggnader, enskilda järnvägar eller annat företag, med angivande i varje fall av datum för antagandet, konstituerandet eller förordnandet, *dels* under varje befattning resp. förordnande de tjänsteställen, såsom byråer, kontor, distrikts- och sektionsbefälsexpeditioner samt stationer, där sökanden i den ifrågavarande tjänsten varit placerad eller på grund av beordring tjänstgjort. För varje sådant tjänsteställe uppdelas tjänstgöringen i förekommande fall på till tjänstestället hörande avdelningar och expeditioner eller efter tjänstgöringens art, varjämte data angivas för varje sådan tjänstgöring. I sistnämnda hänseende iakttages härvid,

a) att *varje* tjänstgöringsperiod (placering eller beordring), som omfattar minst sex månader i en följd å samma tjänsteställe eller till sådant tjänsteställe hörande avdelning eller expedition, upptages såsom särskild post,

b) att *flera på varandra följande* tjänstgöringsperioder, vardera om mindre än 6 månader, sammanslås till *en* post, med angivande av det eller de tjänsteställen eller till sådana tjänsteställen hörande avdelningar eller expeditioner, varest sökanden under perioden huvudsakligen tjänstgjort,

c) att *enstaka* tjänstgöringsperiod om mindre än sex månader men mera än 14 dagar upptages såsom särskild post,

d) att *enstaka* tjänstgöringsperiod om 14 dagar eller därunder inräknas i närmast föregående post, samt

e) att vid sökande av ledigförklarad befattning eller ledigt vikariatslöneförordnande sist löpande tjänstgöringsperiod upptages t. o. m. dagen för ansökningstidens utgång.

För varje befattning eller vikariatslöneförordnande skall — uttryckt i år och dagar — dessutom angivas den tid, sökanden innehaft befattningen eller förordnandet, varvid skall iakttagas, att eventuell tjänstetid före fyllda 17 år icke medräknas.

3. I tjänsteförteckningens kolumn »Tjänstålderstal» utsättas *i förekommande fall* — med iakttagande av vad därom stadgas i övergångsbestämmelse I till art. 46 — sökandes tjänstålderstal, dock endast för tid t. o. m. den 31 december 1948.

Ändringstryck nr 22 (14 blad)
December 1948.

Uppställningen av tjänsteförteckningens andra och tredje kolumner belyses av efterföljande exempel:

Exempel 1. Avser en förste kontorist, född den 25/2 1899, som söker vikariatslöneförordnande som stm i Ca 16, till vilket ansökningstiden utgår den 20/2 1949.

	År	Dagar	Tjänstålderstal[1]) (kol. 3)
Kontorsvakt 3/7 1914.			
Linköping C, fgx ..... 3/7 14—31/3 17	2	272	
Avgår tjänstetid före fyllda 17 år	1	237	
Rest	1	35	5
(Ber. anställningsdatum 25/2 1916)[2]).			
Stationskarlsaspirant 1/4 1917.			
Linköping C, yttertjänst ..... 1/4 17— 7/6 18	1	68	
Norrköping C, vx ..... 8/6 18—31/3 19	0	297	120
Summa tjänstetid före e. o. anställning	3	35	
E. o. stationskarl 1/4 1919.			
Norrköping C, vx ..... 1/4 19—10/4 19	0	10	
Värnplikt ..... 11/4 19— 6/11 19	0	210	
Norrköping C, igx ..... 7/11 19—31/1 21	1	86	110
Tidvis tvångspermitterad åren 1919 och 1920[3]).			
Entledigad fr. o. m. 1/2 21 p. g. a. arbetsbrist.			
Banarbetare i skilda perioder ..... 1/2 21— 3/10 24	2	176	150
Tillgodoräknad tid för avbrott i anställningen	1	127[4])	
Återanställd som e. o. stk.			
Norsholm, innertjänst ..... 1/12 24—31/12 25	1	31	65
	6	275	
Stationskarl 1/1 1926.			
Norsholm, sx, bx ..... 1/1 26—30/4 27	1	120	
Boden C, tx ..... 1/5 27—31/3 28	0	335	
Kiruna C, gx ..... 1/4 28—22/4 30	2	22	
» , tx, bx, gx ..... 23/4 30— 6/3 32	1	318	
Luleå, kntkurs ..... 7/3 32—17/5 32	0	72	
Kiruna C, tx ..... 18/5 32—30/9 32	0	136	
Malmberget ..... 1/10 32—31/12 32	0	92	
(Kursdatum 17/5 1932).	7	00	420
Kontorist 1/1 1933.			
Malmberget ..... 1/1 33—20/6 39	6	171	
Björkliden, stm ..... 21/6 39—10/7 39	0	20	
Malmberget ..... 11/7 39—30/9 41	2	82	
	8	273	840
Förste kontorist 1/10 1941 (ber. 25/7 1940)[5]).			
Gällivare, gx ..... 1/10 41—31/8 46	4	335	
Örnsköldsvik, gx ..... 1/9 46—30/6 48	1	303	
	6	273	
25 % tillägg för tjänstgöring som fknt norr om geografiska polcirkeln[6])	1	68	
	7	341	950
Förste kontorist i Ca 15 1/7 1948.			
Örnsköldsvik, gx ..... 1/7 48—20/2 49[7])	0	235	66[9])
Summa e. o. och ordinarie tjänstetid[8])	29	326	
Tjänstålderstal per 31/12 48			2 726

[1]) I förekommande fall. Se ögb I till art. 46. — [2]) Kan ändras om tjänstledighet i vissa fall eller avbrott i anställningen enligt art. 46: 5 giva anledning därtill. — [3]) Inverkar icke på tjänståldersberäkningen. — [4]) Förutsatt att varje avbrott får helt tillgodoräknas enligt art. 46: 5, andra stycket. — [5]) Tillbakaflyttat befordringsdatum med hänsyn till tjänstgöringen som fknt norr om polcirkeln. Se art. 46: 14 med anm. — [6]) Endast tid före 1/7 46 i innehavande eller likvärdig ordinarie befattning får medräknas. — [7]) Sista ansökningsdagen. — [8]) Endast verklig tid inräknas; således ej tillägget för tjänstgöring norr om polcirkeln. — [9]) Ber efter lgdnr 11 i Cavlr. För knt i Ca 13 tillämpas lgdnr 9 vid ber av tjåt.

x)-uppflyttning av Ta knt 1/7-48

Exempel 2. Avser en stationsmästare i Ca 18, född den 12/7 1890, övertagen med H. H. j. den 1/7 1940, som söker stationsmästarbefattning i Ca 20, till vilken ansökningstiden utgår den 5/8 1949.

	År	Dagar	Tjänstålderstal[1]) (kol. 3)
Vid Hälsingborg—Hässleholms järnvägar.			
Elev 20/8 1905.			
Åstorp ..... 20/8 05— 7/10 06	1	49	
Kärreberga ..... 8/10 06—31/10 09	3	24	
	4	73	
Avgår tjänstetid före fyllda 17 år	1	326	
Rest tjänstetid vid EJ före extra anställning (Ber. anställningsdatum 12/7 1907) [3])	2	112	128[2])
Ex. kontorsbiträde 1/11 1909.			
Tyringe ..... 1/11 09—30/6 12	2	242	256[2])
Kontorsbiträde 1/7 1912.			
Perstorp ..... 1/7 12—31/12 18	6	184	624[2])
Stationsskrivare 1/1 1919.			
Ljungbyhed ..... 1/1 19—30/4 31	12	120	2 220
Stationsföreståndare kl. II 1/5 1931.			
Billinge ..... 1/5 31—30/6 40	9	61	1 320
Summa tjänstetid vid EJ	32	354	(4 548)
Tjänstålderstalet för EJ-tiden reduceras enligt str 4, bil. 2, avd. III sålunda:			
12/7 07—11/7 33[4]) 1 956			
12/7 33—30/6 40 ..... 1 008			2 964
(Reglerat befordringsdatum som stm i lönegrad motsvarande Ca 16 1/8 1933).			
Vid Statens järnvägar.			
Stationsföreståndare kl. II (östat) 1/7 1940.			
Billinge ..... 1/7 40—31/12 40	0	184	72
Stationsmästare kl. 6 1/1 1941[5]).			
Billinge ..... 1/1 41—31/12 42	2	0	288
Stationsmästare kl. 7 (Ca 16) 1/1 1943.			
Billinge ..... 1/1 43—31/12 46	4	0	576
Stationsmästare kl. 6 (Ca 18) 1/1 1947.			
Y-torp ..... 1/1 47—5/3 49[6])	2	64	336
Summa ordinarie tjänstetid vid SJ	8	248	
Tjänstålderstal per 31/12 48			4 236

[1]) I förekommande fall. Se ögb I till art. 46. — [2]) Beräknat efter 8 lönegraden enligt före den 1/1 49 gällande bestämmelser i str 4, art. 46, anm. 10, andra och femte styckena. — [3]) Se anm. 2 till exempel 1. — [4]) 26 tjänstår fr. o. m. 17-årsdagen. — [5]) Lönegrad A 12 (Ca 16) före 1/1 43. — [6]) Sista ansökningsdagen.

Ändringstryck nr 22 (14 blad)
December 1948.

4. I tjänsteförteckningens sista kolumn skola, ordnade efter befattningar, angivas alla sökandens under hela hans tjänstetid till och med dagen för ansökningstidens utgång innehavda förordnanden — utom sådana med vikariatslön — att uppehålla annan tjänst än den vid tillfället för förordnandet innehavda eller att bestrida göromål i högre tjänst, allt under minst 6 dagar i följd. För varje särskilt förordnande uppgives den station etc., varest detsamma ägt rum, data därför samt den tid — uttryckt i år och dagar — som detsamma omfattat. Uppgifterna om förordnanden å tjänster motsvarande eller lägre än innehavande tjänst må inskränkas till att angiva summa förordnandedagar å olika tjänster (utan specifikation).

Anm. 1. Vikariatslöneförordnanden upptagas i tjänsteförteckningens andra kolumn.
Anm. 2. För tiden före den 1 januari 1943 må icke upptagas förordnanden om kortare tid än 8 dagar.

I denna kolumn upptagas även andra förordnanden än i första stycket nämnts, t. ex. såsom tågledare, underkassör m. m., ävensom uppdrag och andra förhållanden i tjänsten, som anses vara av den betydelse, att de böra i tjänsteförteckningen upptagas.

II. Anvisningar för ifyllande av bl. 49 B och 49 C (förteckningar över sökande).

1. De sökande uppföras å resp. förteckningar i följande grupper:

a) vid verket anställda befordringssökande med formell kompetens för den sökta befattningen (som sådana skola räknas även tjänstemän, som erhållit dispens till befattning, för vilken gäller enahanda kompetensvillkor som för den sökta tjänsten),

b) vid verket anställda befordringssökande, som sakna föreskriven kompetens och ej erhållit dispens enligt a) (formellt inkompetenta),

c) vid verket icke anställda sökande (utomstående),

d) sökande i samma lönegrad och med samma anställningsform som den ledigförklarade befattningen tillhör (transportsökande), samt

e) sökande, vilkas ansökningar inkommit efter ansökningstidens utgång (för sent inkomna).

Under b)—e) nämnda sökande upptagas under särskilda, inom parentes härovan angivna rubriker.

Vid verket anställda sökande inom resp. grupper ordnas efter den lönegrad, de tillhöra.

2. Inom varje lönegrad bestämmes ordningen efter

a) *befordringsdatum i innehavande befattning* eller beträffande tjänsteman, som innehaft mer än en befattning inom samma lönegrad — extra ordinarie eller ordinarie — befordringsdatum i den första av dessa befattningar, dock att därest befattningshavare närmast förut innehaft högre befattning än den innehavande, han skall placeras inom lönegraden, som om han jämväl därunder tjänstgjort i den nu innehavande befattningen,

b) *befordringsdatum i närmast föregående lägre befattning* än den innehavande, varvid sökande, som haft sådan befattning i en högre lönegrad, skall stå före den, vars befattning tillhört en lägre lönegrad; hava två eller flera sökande samma befordringsdatum jämväl i här avsedda lägre befattning, ordnas de efter eventuella befordringsdata i närmast underliggande befattning,

c) *kursdatum,* i den mån sökande genomgått kurs, som enligt str 9 är obligatorisk för den sökta tjänsten eller den grupp av befattningar, som tjänsten tillhör,

d) *anställningsdatum,* verkligt eller beräknat,

e) *födelsedatum* (dag och år).

Beträffande punkterna a) och b) skall iakttagas, att tjänsteman erhåller befordringsdatum först sedan han befordrats till befattning i lönegrad Ce eller Ca 11 (eller beträffande maskinbiträde i åkande tjänst å smalspårslinjer i Ca 10). Som befordringsdatum anses jämväl datum för erhållet vikariatslöneförordnande å befattning, som enligt art. 42 ledigförklaras. Härav följer, att tjänsteman med dylikt förordnande skall anses tillhöra den lönegrad, som den uppehållna tjänsten tillhör. Inom sådan lönegrad skola alltså de sökande placeras efter datum för första tillträdandet av tjänsten, oavsett om detta skett i extra ordinarie eller ordinarie befattning eller med vikariatslöneförordnande.

Ändringstryck nr 22 (14 blad)
December 1948.

Vad beträffande tjänsteman, som övertagits med enskild järnväg, skall förstås med befordringsdatum vid övergången i SJ tjänst framgår av föreskrifterna i bil. 2, avd. III. Där avsedd tjänsteman, för vilken *reglerat befordringsdatum* skall tillämpas, placeras inom lönegraden efter sistnämnda datum, även om detta skulle ligga fram i tiden. Hans verkliga befordringsdatum vid EJ eller i samband med övergången till SJ i den befattning, i vilken han övertagits, angives inom parentes ovanför reglerat datum.

I fråga om kursdatum enligt c) gäller, att i intet fall mer än ett kursdatum skall utsättas. För en sökande till stationsinspektorsbefattning angives således endast datum för avslutad teoretisk trafikelevkurs, men ej för eventuellt tidigare genomgången kontoristkurs. För den som söker befattning, för vilken kurs enligt str 9 icke är obligatorisk, t. ex. kansliskrivarbefattning, bör något kursdatum icke utsättas, även om sökande skulle hava genomgått för annan befattning föreskriven kurs.

3. Fullständiga till- och förnamn utsättas.

4. Tid för innehavd tjänst vid enskild järnväg, i den mån sådan tjänst enligt gällande bestämmelser eller efter styrelsens särskilda prövning må tillgodoräknas, samt tid för innehavd eller enligt förordnande förrättad tjänst vid statens järnvägar specificeras i härför avsedda kolumner.

Äger sökande tillgodoräkna tid vid mer än en enskild järnväg, upptagas de olika järnvägarnas signaturer och tider å särskilda rader ovanför varandra. Härvid räknas sådan grupp av banor, som omedelbart före övertagandet stått under samma förvaltning, t. ex. TGDG, VGJ m. fl., såsom en järnväg.

Tider i extra ordinarie (vid EJ även extra) och ordinarie ävensom — där fråga är om tjänst, som ledigförklaras enligt art. 42 — med vikariatslön uppehållen befattning av visst slag, skola sammanslås till en summa. Förordnanden vid SJ med vikariatsersättning eller, i andra fall än nyss nämnts, med vikariatslön redovisas å särskild härför avsedd linje ovanför tid för innehavd tjänst.

Å blankett 49 B påföras tiderna i för varje befattning avdelad kolumn. Å blankett 49 C utnyttjas kolumnerna efter föreliggande behov och ifyllas i ordning från lägre till högre befattning. Tidsuppgifterna i kolumnerna angivas t. ex. på följande sätt: 2^{171}, där 2 avser antalet år och 171 antalet dagar.

Sista öppna tidkolumnen å resp. blankett må i förekommande fall användas för angivande av sökandes tjänstålderstal den $^{31}/_{12}$ 1948 (jfr ögb I till art. 46).

5. Förordnanden, som icke avse uppehållande av viss befattning eller bestridande av göromål, som ankomma på högre tjänst, t. ex. såsom tågledare, underkassör m. m., upptagas i anmärkningskolumnen.

6. Å bl. 49 C ifyllas kolumnerna »Summa tjänstetid» i följande ordning:

a) tjänst vid enskilda järnvägar,
b) » » » järnvägsbyggnader,
c) » » SJ före antagning i e. o. tjänst,
d) » » SJ såsom extra ordinarie och ordinarie,
e) » » SJB eller vid järnvägsbyggnadsarbeten som utförts av statens järnvägar,
f) annan tjänst.

7. Utlåtande av distriktschef, byråchef etc. rörande den ordning, i vilken sökande anses böra ifrågakomma, skall angivas i förkortad form sålunda: II: abi 1, II: abi 2, Bre Gbr: abi, IV: *icke* abi, etc.

8. Sökande, som, sedan han uppförts å förteckning, återkallat sin ansökan eller utnämnts till annan befattning i samma lönegrad som den sökta tjänsten, strykes å förteckningen, varvid anteckning göres i anmärkningskolumnen om orsaken.

III. Föreskrifter angående befordringsdatum för med enskild järnväg övertagen personal.

För befattningshavare, som övergått till statens järnvägar i samband med enskild järnvägs förstatligande och därvid inplacerats eller avsetts att inplaceras i lägst lönegrad Ce/Ca 11 eller, beträffande maskinbiträde i åkande tjänst å smalspårslinjer, i Ca 10, skall — med i efterföljande stycke angivna undantag — som *befordringsdatum vid övergången* tillämpas datum för tillträdande av den nya tjänsten vid statens järnvägar eller, om befattningshavaren omedelbart dessförinnan vid den enskilda banan innehaft befattning, som varit likvärdig med eller högre än den nya tjänsten, datum för tillträdandet av sådan tjänst. Har vederbörande *i en följd* före övergången innehaft såväl likvärdig som högre tjänst, skall som befordringsdatum räknas den dag, då befattningshavaren tillträtt den tidigast innehavda befattningen. Vid fall av samma befordringsdatum för två eller flera tjänstemän tillämpas bestämmelserna i art. 46: 10.

Anm. I förevarande hänseende likställas följande befattningar vid enskild järnväg med tjänst vid statens järnvägar i nedan angivna lönegrader.

EJ Befattning	*SJ* Lönegrad Ca	*EJ* Befattning	*SJ* Lönegrad Ca
Kb [1]	10	Stf III (före den 1/7 1942)	16
Packmästare	10	Stf III (fr o m den 1/7 1942)	18
Stfm å enmansstation	10	Bh III	19
Knt [2]	12	Stf IV (SWB stm 5)	20
Mst	12	Fks	21
Rprfm	12	Bh I och II	21
Stf I (SWB stm 7)	12	Stf V	22
Stkfm (och likställd stfm)	12	Stf VI	23
Fkb och fknt [2]	14	Uiö	23
Ledfm	14	Förste bra	24
Vstfm	14	Linjeinspektör, tc-assistent	24
Sts II	15	Baninspektor	25
Lokfm	16	Stf VII	25
Stf II (SWB stm 6)	16	Stf VIII	27

[1] För tjänsteman, som övergått i SJ tjänst före 1/1 1937 eller som övergått senare och befordrats från kb till knt eller högre befattning vid EJ senast 1/1 1942, skall kontorsbiträdestjänsten anses motsvara tjänst i Ca 12. [2] Knt resp. fknt vid EJ trafikavdelning och trafikexpeditioner likställes fr. o. m. den 1/7 1948 med tjänst i Ca 13 resp. Ca 15.

I fråga om sådan tjänsteman, som vid övergången erhållit eller avses att vid inplacering på aktiv stat eller övergångsstat erhålla i omstående tabell upptagen befattning och som vid tillträdandet av motsvarande eller högre tjänst vid den enskilda järnvägen icke uppnått för förenämnda befattning i tabellen angivet antal tjänstår, skall tillämpas *reglerat befordringsdatum* enligt art. 46: 13. Detta infaller den 1 i månaden efter det vederbörande fullgjort angivet antal tjänstår och avser att beteckna den tidpunkt, då han *tidigast* skulle hava erhållit ifrågavarande befattning, om han hela tiden varit vid statens järnvägar.

I tabellen hava jämväl intagits de reducerade tjänstålderstal, som skola ligga till grund för beräkning av tjänståldern per den 31 december 1948 i fall, som avses i övergångsbestämmelse I till art. 46.

Ändringstryck nr 25 (11 blad)
Maj 1949.

Befattning	För tjänsteman övertagen under år													
	1941 och tidigare		1942		1943		1944		1945–1946		1947		1948—1949	
	Tjänstår[1])	Tjänstålderstal	Tjänstår[1])	Tjänstålderstal	Tjänstår[1])	Tjänstålderstal	Tjänstår[1])	Tjänstålderstal	Tjänstår[1])	Tjänstålderstal	Tjänstår[1])	Tjänstålderstal	Tjänstår[1])	Tjänstålderstal
Maskinbiträde, åkande, å smalsp.-linjer	—	—	—	—	—	—	—	—	6½	330	6½	330	6½	330
Lokeldare	5½	270	5½	270	5½	270	5½	270	5½	270	6½	330	7	360
Reparatör vid ba	9	480	8	420	7	360	7	360	7	360	—	—	—	—
» » ma	9	480	9	480	7	360	6	300	5	240	—	—	—	—
Konduktör	21	1 200	21	1 200	21	1 200	19	1 080	19	1 080	—	—	—	—
Kontorist	14	780	14	780	12	660	10	540	8	420	8	420	8	420
Förste kontorist	25	1 836	25	1 836	25	1 908	25	1 980	25	2 052	24	1 956	24	1 956
Banmästare	16	900	16	900	14	780	14	780	11	600	—	—	—	—
Lokförare i Ca 16	—	—	—	—	—	—	—	—	10	648	—	—	—	—
Stationsmästare i Ca 17	26	1 956	26	1 956	26	2 028	26	2 100	26	2 172	26	2 196	26	2 196
~~» » Ca 18~~	~~28~~	~~2 244~~	~~28~~	~~2 244~~	~~28~~	~~2 316~~	~~28~~	~~2 388~~	~~28~~	~~2 460~~	~~28~~	~~2 484~~	~~28~~	~~2 484~~
~~Stationsskrivare[2])~~	~~9~~		~~9~~		~~9~~		~~9~~		~~9~~		~~9~~		~~9~~	
Förste stationsskrivare och högre vid ta	19		19		19		19		19		19		19	

[1]) Antal tjänstår efter fyllda 17 år, varunder vederbörande skall anses hava innehaft lägre tjänst. För lokpersonal, som avses i övergångsbestämmelse II till art. 46, räknas dock endast med tjänstår efter fyllda 18 år. Se vidare föreskrift. i str 9

~~[2]) Avser endast befattningshavare, som varit anställda i lägre ordinarie tjänst än stationsskrivare.~~

X/-Samma best. gäller även åren 1950-51. Obs. tjm. övertagna 1/1-49 eller senare erhålla icke tjänsteåldersta

Bil. 3.

Bestämmelser rörande arbetarskydd.

I. Arbetarskyddslag den 3 januari 1949 (nr 1).

1 KAP.

Lagens tillämpningsområde.

1 §.

Denna lag äger, med de inskränkningar nedan angivas, tillämpning å varje rörelse, industriell eller icke, vari arbetstagare användes till arbete för arbetsgivares räkning, ävensom å hus-, väg- eller vattenbyggnad, vattenavledning eller annat dylikt särskilt arbetsföretag, vari arbetstagare användes på sådant sätt.

I denna lag förstås med arbetstagare envar, som utför arbete för annans räkning utan att i förhållande till denne vara att anse såsom självständig företagare, och med arbetsgivare envar, för vilkens räkning arbete utföres av sådan arbetstagare utan att mellan dem står någon tredje person, vilken såsom självständig företagare åtagit sig att ombesörja arbetets utförande.

2 §.

Utöver vad i 1 § sägs skall denna lag, där ej nedan annorlunda stadgas, äga tillämpning å

1) arbete, som två eller flera personer för gemensam räkning utföra under sådana förhållanden, att om arbetstagare funnits anställd i rörelsen eller företaget lagen enligt 1 § skulle ägt tillämpning därå;

2) arbete, som elev utför vid sådan anstalt för yrkesutbildning eller avdelning därav, beträffande vilken Konungen förordnat att lagen skall gälla;

3) arbete, som värnpliktig i denna sin egenskap utför under sådana förhållanden, att lagen enligt 1 § skulle ägt tillämpning därå, om arbetet utförts av arbetstagare för arbetsgivares räkning; samt

4) arbete, som på fångvårds-, tvångsarbets- eller fattigvårdsanstalt, allmän alkoholistanstalt eller sinnessjukhus eller annan anstalt för vård av sinnessjuka intagen person efter anvisning av anstaltsledningen utför på anstalten.

I fall som här avses skall vad i lagen sägs om arbetstagare äga motsvarande tillämpning å den, som utför arbetet, och vad i lagen är föreskrivet om arbetsgivare gälla den eller dem, som driva den verksamhet, vari arbetet utföres.

3 §.

Från lagens tillämpning undantagas

a) arbete, som utföres i arbetstagarens hem eller eljest under sådana förhållanden, att det ej kan anses tillkomma arbetsgivaren att vaka över arbetets anordnande;

b) arbete, som utföres av medlem av arbetsgivarens familj, såframt arbetet är förlagt till arbetsgivarens hem eller är att hänföra till jordbruk eller någon dess binäring, vilken icke bedrives såsom självständigt företag, eller till byggnadsarbete för jordbruk eller sådan dess binäring, som nyss nämnts; samt

c) arbete, som är att hänföra till skeppstjänst.

4 §.

Å jordbruk jämte därtill hörande binäringar, vilka icke bedrivas såsom självständiga företag, samt byggnadsarbete för jordbruk eller sådan dess binäring, som nu nämnts, skola 23—25, 27—31 och 33 §§ icke äga tillämpning. Detta undantag gäller dock ej i fråga om arbetstagare, som huvudsakligen användes till skogsarbete.

I avseende å arbete varom sägs i 2 § 1), 2) och 4) skola 17—21, 23—25 och 27—44 §§ ej äga tillämpning. Bestämmelserna i 17—21, 23—25, 27—31 och 33—38 §§ skola icke gälla beträffande arbete, som utföres av medlem av arbetsgivarens familj.

Vad i 2—5 samt 7—10 kap. stadgas skall i fråga om arbete, som är underkastat tillsyn enligt strålskyddslagen, äga tillämpning allenast i vad angår skydd mot annan skada än sådan, som orsakas av joniserande strålning.

5 §.

Bedrives i visst fall arbete, som enligt vad ovan stadgats icke är underkastat denna lag och ej är att hänföra till skeppstjänst, under sådana förhållanden, att därmed sysselsatta personer utsättas för allvarlig fara för ohälsa eller olycksfall, må Konungen förordna, att lagen skall i erforderlig omfattning tillämpas å arbetet, ävensom meddela de föreskrifter, som därvid kunna erfordras.

6 §.

Såvitt angår i 45 och 46 §§ föreskrivna särskilda skyldigheter beträffande sådana tekniska anordningar och arbetsställen, som där avses, skall denna lag äga tillämpning, ändå att fråga ej är om verksamhet, som enligt vad förut sagts omfattas av lagen.

2 KAP.

Allmänna föreskrifter om åtgärder till förebyggande av ohälsa och olycksfall.

7 §.

Arbetsgivare är pliktig att, under särskilt beaktande av vad nedan sägs eller med stöd av denna lag föreskrives, iakttaga allt som med hänsyn till arbetets natur och de förhållanden, under vilka arbetet bedrives, samt arbetstagares ålder, yrkesvana och övriga förutsättningar för arbetet skäligen kan erfordras för att förebygga att hos honom sysselsatt arbetstagare ådrager sig ohälsa i följd av arbetet eller drabbas av olycksfall däri.

Arbetstagare är pliktig att använda förefintliga skyddsanordningar, noga följa i denna lag eller med stöd av densamma meddelade föreskrifter samt i övrigt iakttaga tillbörlig försiktighet och, i vad på honom ankommer, medverka till förekommande av ohälsa och olycksfall.

8 §.

Arbetslokal skall vara inrättad i enlighet med vad därom må vara särskilt föreskrivet.

9 §.

I erforderlig utsträckning skola arbetstagarna, på sätt som kan anses tillfredsställande med hänsyn till deras antal och fördelning på kön samt arbetets natur och varaktighet, å eller invid arbetsstället äga tillgång till dricks- och tvättvatten, avträden, lämplig plats för ombyte, förvaring och i förekommande fall torkning av kläder samt lämplig plats för intagande av måltid.

Där så kan anses nödigt med hänsyn till de förhållanden, under vilka arbetet bedrives, skall lämplig plats för vila eller utrymme, som erbjuder tillfredsställande skydd mot köld och nederbörd, stå till arbetstagares förfogande.

10 §.

I sluten arbetslokal skall finnas tillräckligt luftutrymme, i regel uppgående till minst tio kubikmeter för varje där sysselsatt arbetstagare. Tillfredsställande luftväxling skall vara anordnad i sådan lokal ävensom, i den mån så är påkallat, på annan plats där arbete bedrives.

Arbete skall äga rum vid tillräcklig och tjänlig belysning samt så lämplig värme- och fuktighetsgrad, som med hänsyn till arbetets beskaffenhet och platsen för detsamma skäligen kan påfordras.

Lämpliga anordningar skola såvitt möjligt vidtagas för att hindra att damm, rök, gas eller ånga sprides i en för arbetstagarna skadlig eller besvärande mängd eller att arbetstagarna skadas genom att utsättas för buller, skakningar eller annan liknande olägenhet.

På arbetsställe skall ordning och renlighet iakttagas.

Arbete skall anordnas så, att det kan utföras på sätt, som icke är onödigt tröttande.

11 §.

Till förekommande av olycksfall i arbetet skola motorer, transmissioner, arbetsmaskiner och andra därmed jämförliga maskinella anordningar, ångpannor och andra tryckkärl samt lyft- och transportanordningar vara försedda med erforderliga skyddsanordningar samt även i övrigt vara så utförda och anordnade, att de erbjuda betryggande säkerhet.

För att förebygga att arbetstagare skadas genom fall, nedstörtande föremål eller ras eller av splitter, stänk, vassa eller heta föremål eller heta vätskor eller genom klämning eller slag eller genom eldfarliga, explosiva, frätande, giftiga eller eljest hälsofarliga ämnen eller genom elektrisk ström, kyla eller värme eller genom bländande ljus, skola sådana åtgärder vidtagas, att fara härför i möjligaste mån undgås.

12 §.

Där till vinnande av nödigt skydd mot ohälsa eller olycksfall annan åtgärd icke kan vidtagas eller skäligen påfordras, skall personlig skyddsutrustning av lämplig beskaffenhet tillhandahållas arbetstagaren. Denne är skyldig att använda utrustningen under arbetet samt väl vårda den.

13 §.

För lämnande av den första hjälpen vid olycks- eller sjukdomsfall skola sådana anordningar finnas, som kunna anses erforderliga med hänsyn till arbetsställets storlek och belägenhet samt arbetets beskaffenhet och de förhållanden, under vilka arbetet bedrives.

Ändringstryck nr 27 (27 blad)
Sept. 1949.

14 §.

Närmare föreskrifter i de avseenden varom förmäles i 8—13 §§ meddelas av Konungen.

Jsty anm. Dylika föreskrifter äro meddelade i arbetarskyddskungörelsen den 6 maj 1949 (nr 208), intagen under avd. II i denna bilaga.

15 §.

Innefattar föreskrift, som utfärdats med stöd av 14 §, förbud mot användande av visst slag av maskin, redskap eller annat hjälpmedel eller mot dess användande med eller utan viss anordning, äger Konungen jämväl föreskriva, att föremål, vars användande sålunda är förbjudet, icke må till annan överlåtas eller upplåtas till begagnande, med mindre sådan åtgärd vidtagits med föremålet, att det ej vidare är inbegripet under förbudet eller det kan antagas för visst, att föremålet uteslutande skall komma till användning, som ej avses med förbudet.

Vad i första stycket är stadgat skall äga motsvarande tillämpning, där med stöd av 14 § förbud meddelats mot användande av visst ämne eller material.

16 §.

Konungen må föreskriva särskilda villkor för arbetstagares användande till arbete, som finnes medföra synnerlig fara för ohälsa eller olycksfall, eller förordna att arbetstagare ej må användas därtill.

Jsty anm. K. Maj:ts kungörelse om förbud att använda arbetstagare till målningsarbete med blyfärg, se bil. 3, avd. IV.

3 KAP.

Särskilda bestämmelser om arbetstiden och dess förläggning.

17 §.

Utför arbetstagare arbete under minst sex timmar av dygnet, skall arbetet i den utsträckning, som kan anses erforderlig med hänsyn till dess beskaffenhet och varaktighet samt arbetsförhållandena i övrigt, avbrytas genom en eller flera lämpligt förlagda raster av tillräcklig varaktighet. Från vad sålunda stadgats må avvikelse tillfälligtvis göras, då sjukdomsfall eller annan oförutsedd händelse det kräver.

Med rast förstås i denna lag sådant avbrott i arbetstiden, vars varaktighet är på förhand bestämd och under vilket arbetstagaren fritt förfogar över sin tid och icke är skyldig att kvarstanna på arbetsstället.

Då med hänsyn till arbetets natur och arbetsförhållandena i övrigt så finnes oundgängligen påkallat, må rast utbytas mot ledighet för intagande av förtäring å arbetsplatsen eller i dess omedelbara närhet.

18 §.

Där arbete på grund av samband med mekaniskt driven arbetsprocess eller till följd av annat förhållande kräver ihållande anspänning eller eljest är särskilt påfrestande, skall under arbetstiden erforderligt antal lämpligt avpassade och förlagda arbetspauser beredas arbetstagaren.

Med arbetspaus förstås i denna lag ett på förhand bestämt kortvarigt uppehåll i arbetet, som anordnas i syfte att bereda arbetstagare avkoppling från detta och som icke är att hänföra till rast eller ledighet, varom i 17 § sägs.

19 §.

Arbetstagare skall åtnjuta erforderlig ledighet för nattvila. I denna ledighet skall ingå tiden mellan klockan 24 och klockan 5.

Från vad sålunda stadgats må avvikelse ske, där visst arbete med hänsyn till sin natur, allmänhetens behov eller annan särskild omständighet måste fortgå jämväl nattetid eller eljest bedrivas å tid före klockan 5 eller efter klockan 24. Har natur- eller olyckshändelse eller annan omständighet, som ej kunnat förutses, vållat avbrott i driften eller ock medfört överhängande fara för sådant avbrott eller för skada å liv, hälsa eller egendom, må ock arbetstagare, i den mån det är nödigt med hänsyn till berörda förhållande, användas till arbete å tid mellan klockan 24 och klockan 5.

Arbetstagare i överordnad ställning må, där så finnes påkallat, användas till arbete å tid mellan klockan 24 och klockan 5 utan hinder av vad i första stycket är stadgat.

20 §.

När särskilda skäl föranleda därtill, må arbetarskyddsstyrelsen medgiva att arbetstagare användes till arbete å tid mellan klockan 24 och klockan 5 i vidare utsträckning än som följer av betämmelserna i 19 §

Sådant undantag må ock av arbetarskyddsstyrelsen medgivas, då det av uttalande av arbetstagarnas sammanslutning eller sammanslutningar eller annorledes framgår, att det stora flertalet av de arbetstagare, som skulle beröras av undantaget, finner detsamma önskvärt, och ohälsa eller överansträngning ej skäligen kan befaras uppkomma därigenom.

21 §.

För varje period om sju dagar skall arbetstagare, där ej särskilt förhållande tillfälligtvis påkallar undantag, åtnjuta minst tjugufyra timmars sammanhängande ledighet. Sådan veckovila skall såvitt möjligt förläggas till söndag och till samma tider för alla vid ett arbetsställe anställda.

Från vad sålunda stadgats må arbetarskyddsstyrelsen, efter hörande av vederbörande sammanslutningar av arbetsgivare och arbetstagare, medgiva undantag för visst slag av arbete eller visst arbetsställe.

Göres inskränkning i den i första stycket avsedda veckovilan, skall motsvarande frihet från arbete såvitt möjligt beredas.

4 KAP.

Särskilda bestämmelser om minderårigas användande i arbete.

22 §.

Med minderårig förstås i denna lag den som icke fyllt aderton år.

23 §.

Minderårig må icke användas till arbete med mindre han fyllt eller under kalenderåret fyller fjorton år samt — där fråga ej är om arbete under ferietid — inhämtat den för folkskolan bestämda lärokursen eller däremot svarande kunskaper och färdigheter eller ock erhållit behörigt tillstånd att lämna folkskolan.

Arbetarskyddsstyrelsen må medgiva undantag härifrån i fråga om lätt arbete, som kan antagas icke inverka menligt på den minderåriges hälsa eller kroppsutveckling eller hans förmåga att tillgodogöra sig skolundervisningen.

24 §.

Minderårig, som ej fyllt eller under kalenderåret fyller femton år, må icke användas till hantverks- eller industriellt arbete, byggnadsarbete, arbete i gruva, stenbrott eller grustag eller å annat dylikt arbetsställe, skogsavverknings- eller kolningsarbete eller arbete med transport av personer eller gods eller arbete i hotell-, restaurang- eller kaférörelse. Vad sålunda stadgats skall dock ej gälla uträttande av bud eller ärenden eller lättare distributionsarbete.

Såvitt angår arbete under ferietid äger arbetarskyddsstyrelsen i fråga om visst slag av arbete, vilket är att anse som synnerligen lätt, meddela undantag från förbudet i första stycket. Styrelsen må ock i särskilda fall medgiva att minderårig, som fyllt fjorton år eller under kalenderåret uppnår fjorton års ålder, användes till arbete som omfattas av nämnda förbud, där så finnes påkallat av hänsyn till den minderåriges yrkesutbildning eller det eljest kan anses vara till gagn för honom.

25 §.

Till arbete, som under jord bedrives i gruva, i stenbrott eller å annan med gruva eller stenbrott jämförlig arbetsplats, må minderårig icke användas.

När särskilda skäl äro därtill, må arbetarskyddsstyrelsen beträffande yngling, som fyllt sexton år och som vid läkarbesiktning befunnits äga god hälsa och kroppsutveckling, medgiva undantag från vad i första stycket är stadgat. Undantag som här avses må även, under de särskilda villkor, som föreskrivas av styrelsen, medgivas beträffande yngling, som fyllt femton år eller under kalenderåret uppnår femton års ålder och som vid läkarbesiktning befunnits äga god hälsa och kroppsutveckling, där så finnes påkallat av hänsyn till hans yrkesutbildning.

26 §.

Det åligger arbetsgivare att särskilt tillse, att minderårigs användande till arbete icke medför fara för olycksfall eller för överansträngning eller annan menlig inverkan på den minderåriges hälsa eller kroppsutveckling samt att den minderårige icke användes till arbete, som innebär våda i moraliskt avseende.

Finnes minderårigs användande till visst slag av arbete medföra synnerlig fara i något avseende, varom förmäles i första stycket, må Konungen föreskriva särskilda villkor för minderårigs användande till sådant arbete eller förordna att minderårig ej må användas därtill.

Jsty anm. K. Maj:ts kungörelse om förbud att använda minderårig till vissa farliga arbeten, se bil. 3, avd. III.

27 §.

Minderårig må icke användas till arbete utan att till arbetsgivaren avlämnats arbetsbok för den minderårige, innehållande, förutom uppgifter angående den minderåriges ålder och skolförhållanden, läkarintyg angående den minderårige. Sådant intyg får vid arbetsbokens avlämnande till arbetsgivaren ej vara äldre än ett år, försåvitt ej den minderåriges anställning avser kortare tid än en månad eller fråga är om

arbete under ferietid. Intyget kan utgöras av anteckning, som vid läkarbesiktning enligt 28 § införts i arbetsboken.

Jsty anm. Närmare föreskrifter angående arbetsbok, anmälan om och förteckning över minderåriga samt läkarbesiktning finnas intagna i 49—61 §§ arbetarskyddskungörelsen (bil. 3, avd. II).

28 §.

En gång varje kalenderår skall vid arbetsställe, där minderårig användes till arbete, företagas läkarbesiktning å den eller de minderåriga till utrönande, huruvida sysselsättning, vartill minderårig användes, är till men för dennes hälsa eller kroppsutveckling. Vad sålunda stadgats äger dock icke tillämpning å skogsarbete och ej heller å flottningsarbete utom såvitt angår arbete vid skiljeställe.

Besiktning som nu sagts förrättas av läkare, som länsstyrelsen förordnar därtill (besiktningsläkare). Kostnaden för besiktningen skall, utom såvitt angår resekostnads- och traktamentsersättning till läkaren, bestridas av arbetsgivaren, som ock är skyldig att sörja för att lämplig lokal för besiktningen finnes att tillgå.

Finnes vid arbetsstället icke tillgång till lämplig lokal för besiktningen, må besiktningsläkaren i samråd med arbetsgivaren förlägga besiktningen till annan plats.

29 §.

Då fråga är om arbete, som medför synnerligen ringa ansträngning eller fortgår allenast under kortare tid av året, må arbetarskyddsstyrelsen medgiva befrielse från besiktning, varom i 28 § sägs. Har sådan befrielse medgivits, må utan hinder av vad i 27 § stadgats minderårig användas till arbete, som avses med befrielsen, ändå att det i den minderåriges arbetsbok senast införda läkarintyget vid arbetsbokens avlämnande till arbetsgivaren är äldre än ett år.

30 §.

Minderårig må icke användas till arbete i strid mot innehållet i läkarintyg, som finnes infört i den minderåriges arbetsbok, med mindre arbetarskyddsstyrelsen funnit skäl medgiva det.

31 §.

Angående minderårigs arbetstid skall, utöver vad eljest i lag eller författning stadgas angående begränsning av arbetstiden, gälla, att minderårig med nedan angivna undantag icke i något fall må användas till arbete mer än tio timmar av dygnet eller femtiofyra timmar i veckan.

Har natur- eller olyckshändelse eller annan omständighet, som ej kunnat förutses, vållat avbrott i driften eller ock medfört överhängande fara för sådant avbrott eller för skada å liv, hälsa eller egendom, må minderårigs arbetstid i den mån så är nödigt överstiga tio timmar av dygnet och femtiofyra timmar i veckan. Om arbete utöver nämnda antal timmar samt dess anledning, omfattning och varaktighet åligger det arbetsgivaren att senast inom två dygn från dess början göra anmälan till arbetarskyddsstyrelsen. Arbetet må icke fortsättas utöver sist angivna tid, utan att tillstånd därtill sökts hos nämnda myndighet. Angående sådan ansökan skall beslut meddelas ofördröjligen. Anmälan eller ansökan anses gjord, när den i betalt brev avlämnats till posten.

Då så eljest i särskilt fall prövas nödigt, äger arbetarskyddsstyrelsen medgiva att arbetstiden för minderårig under kortare tid utsträckes utöver vad i första stycket sägs.

32 §.

Arbetsgivare är skyldig lämna minderårig arbetstagare erforderlig ledighet för deltagande i kurs för religionsundervisning eller sådan

yrkes- eller fortsatt skolundervisning, för vilken kostnaden helt eller delvis bestrides av staten eller med kommunala medel.

33 §.

Minderårig arbetstagare skall för nattvila beredas oavbruten ledighet från arbetet under minst elva timmar varje dygn. I denna ledighet skall ingå, om den minderårige ej fyllt sexton år, tiden mellan klockan 19 och klockan 6 samt eljest tiden mellan klockan 22 och klockan 5 eller, i den utsträckning arbetarskyddsstyrelsen så medgivit beträffande viss ort, visst slag av arbete eller visst arbetsställe, annan tid om sju timmar i följd mellan klockan 22 och klockan 7.

(Lag den 17 mars 1950, nr 70, som träder i kraft den 1 januari 1951.)

Från vad sålunda stadgats skola gälla följande undantag:

a) Föreligger omständighet, som nämnts i 31 § andra stycket, må minderårig, som fyllt sexton år, i den mån så är nödigt användas till arbete utan att stadgandet i första stycket härovan iakttages. Om anmälan beträffande sådant arbete och ansökan om tillstånd att fortsätta det skall vad i förstnämnda lagrum är stadgat äga motsvarande tillämpning.

b) Arbetarskyddsstyrelsen må, då så finnes påkallat, medgiva att minderårig, som ej fyllt sexton år, användes till arbete å tid mellan klockan 19 och klockan 22, dock att härigenom avvikelse ej må ske från föreskriften att nattvilan skall omfatta minst elva timmar.

c) När särskilda skäl föranleda därtill, må arbetarskyddsstyrelsen medgiva att yngling, som fyllt sexton år och enligt läkarintyg äger god hälsa och kroppsutveckling, användes till arbete utan att stadgandet i första stycket iakttages.

d) Yngling, som fyllt femton år och enligt läkarintyg äger god hälsa och kroppsutveckling, må efter arbetarskyddsstyrelsens medgivande användas till flottningsarbete i den mån förhållandena föranleda därtill.

5 KAP.

Särskilda bestämmelser om kvinnors användande i arbete.

34 §.

Kvinna må icke användas till arbete under jord i gruva eller stenbrott.

Vad i första stycket stadgas avser icke arbetstagare i överordnad ställning, som ej utför kroppsarbete.

Arbetarskyddsstyrelsen äger medgiva, att kvinna utan hinder av bestämmelsen i första stycket må användas till sjukvårdsarbete eller annat socialt arbete så ock tillfälligt arbete, som antingen står i samband med kvinnans yrkesutbildning eller icke är kroppsarbete.

35 §.

Företer kvinna intyg av läkare eller barnmorska av innehåll, att hon sannolikt kan vänta sin nedkomst inom sex veckor, må ledighet från arbetet ej förvägras henne.

Kvinna, som fött barn, må icke användas till arbete, som avses med förbudet i 24 § första stycket, under de sex första veckorna efter barnsbörden, därest icke med läkarintyg styrkes, att hon utan men för sig eller barnet kan börja arbetet tidigare.

Kvinna, som ammar sitt barn, må ej förvägras erforderlig ledighet härför.

36 §.

Upphört att gälla from den 1.7.62 (SFS 248 och 249 1962).

37 §.

Upphört att gälla from den 1.7.62 (SFS 248 och 249 1962).

38 §.

Finnes visst slag av arbete medföra synnerlig fara för olycksfall, när kvinna användes därtill, eller vara synnerligen ansträngande eller hälsofarligt för kvinna, må Konungen föreskriva särskilda villkor för kvinnas användande till sådant arbete eller förordna att kvinna ej må användas därtill.

6 KAP.

Samverkan mellan arbetsgivare och arbetstagare.

39 §.

Arbetsgivare och hos honom sysselsatta arbetstagare skola, för att åstadkomma sunda och säkra arbetsförhållanden på arbetsstället, under arbetsgivarens ledning i samverkan bedriva ett på lämpligt sätt organiserat skyddsarbete.

Jsty anm. Närmare föreskrifter om den lokala skyddsverksamheten finnas intagna i 62—67 §§ arbetarskyddskungörelsen (bil. 3, avd. II).

40 §.

Å arbetsställe, varest regelbundet sysselsättas minst fem arbetstagare, skall, där ej särskilt förhållande berättigar till undantag, bland arbetstagarna utses ett eller flera skyddsombud att företräda arbetstagarna i frågor rörande sundhet och säkerhet i arbetet. Skyddsombud bör, där så finnes påkallat, utses jämväl å arbetsställe med mindre än fem arbetstagare.

Val av skyddsombud förrättas av arbetstagarna eller, på framställning av dem, av lokal organisation, genom vilken de kunna anses företrädda.

Där förhållandena inom visst slag av verksamhet påkalla det, må arbetarskyddsstyrelsen medgiva att organisation som ovan sägs utser skyddsombud utanför kretsen av arbetstagare vid visst arbetsställe ävensom meddela de föreskrifter, som därvid skola iakttagas. Vad nu stadgats utgör ej hinder för att skyddsombud tillika utses enligt andra stycket.

För skyddsombud bör ersättare utses.

41 §.

Vid arbetsställe, varest regelbundet sysselsättas minst femtio arbetstagare, skall finnas en av företrädare för arbetsgivaren och av skyddsombud sammansatt skyddskommitté, som har att verka för sundhet och säkerhet i arbetet. Där så finnes påkallat, bör skyddskommitté tillsättas jämväl å arbetsställe med mindre antal arbetstagare.

42 §.

Skyddsombud må icke hindras att fullgöra sina uppgifter. Arbetstagare må ej på den grund att han utsetts till skyddsombud eller i anledning av hans verksamhet som skyddsombud tillskyndas försämrade arbetsförhållanden, ej heller må arbetsgivare av sådan orsak skilja honom från anställningen eller försämra hans anställningsvillkor.

Bryter arbetsgivare eller arbetstagare mot vad i första stycket stadgats, är han skyldig ersätta därav uppkommen skada. Vid bedömande om och i vad mån skada uppstått skall hänsyn tagas även till omständigheter av annan än rent ekonomisk betydelse. Om det med hänsyn till den skadevållandes ringa skuld, den skadelidandes förhållande i

avseende å tvisten, skadans storlek i jämförelse med den skadevållandes tillgångar eller till omständigheterna i övrigt finnes skäligt, må skadeståndets belopp nedsättas; fullständig befrielse från skadeståndsskyldighet må ock äga rum. Äro flera ansvariga för skada, skall skadeståndsskyldigheten dem emellan fördelas efter vad som prövas skäligt med hänsyn till den större eller mindre skuld, som finnes ligga envar till last, samt till omständigheterna i övrigt.

Avtalsuppsägning eller annan dylik rättshandling, som sker i strid mot vad i första stycket är stadgat, är ogill.

43 §.

Talan på grund av 42 § skall väckas inom sex månader från avslutandet av den åtgärd, varpå anspråket grundas. Försummas det, är talan förlorad.

44 §.

Mål, som avse tillämpningen av 42 §, upptagas och avgöras av arbetsdomstolen; dock skall talan mot arbetstagare väckas vid allmän domstol.

Fackförening eller annan liknande förening av arbetstagare äger vid arbetsdomstolen väcka och utföra talan för medlem i föreningen; och må denne ej själv kära, med mindre han visar, att föreningen undandrager sig att tala å hans vägnar. Vad som finnes stadgat om part med hänsyn till jävsförhållande, personlig inställelse, hörande under sanningsförsäkran och andra frågor som röra bevisningen skall ock gälla den för vilken förening kärar.

7 KAP.

Vissa skyldigheter för tillverkare och försäljare m. fl.

45 §.

Tillverkare eller försäljare av maskin, redskap eller annan teknisk anordning ävensom den, vilken upplåter sådan anordning till begagnande, skall tillse, att anordningen, då den avlämnas för att tagas i bruk inom riket eller här utställes till försäljning eller i reklamsyfte, är försedd med nödiga skyddsanordningar och även i övrigt erbjuder betryggande säkerhet mot ohälsa och olycksfall, så ock tillhandahålla för anordningens användning och skötsel erforderliga föreskrifter.

Utför någon såsom självständig företagare installation av anordning, som i första stycket sägs, skall han vid installationen tillse, att föreskrivna skyddsanordningar uppsättas samt att för installationen i övrigt gällande föreskrifter iakttagas.

46 §.

Ägare till mark, varå grustag eller liknande arbetsställe är beläget, åligger att, om han mot ersättning låter någon där hämta grus eller annat dylikt, tillse att arbetsstället hålles i ett ur skyddssynpunkt godtagbart skick, även om denna lag icke eljest äger tillämpning därå. Har rätt till grustäkt eller annan nyttjanderätt upplåtits, skall vad nu sagts om ägaren avse nyttjanderättshavaren.

8 KAP.

Tillsyn å lagens efterlevnad.

47 §.

Tillsyn å efterlevnaden av denna lag och med stöd av densamma meddelade föreskrifter utövas av arbetarskyddsstyrelsen samt, under dess överinseende och ledning, av yrkesinspektionens befattningshavare och kommunala tillsynsmän. Inspektionens befattningshavare utgöras av yrkesinspektörer och dem underordnad personal. Konungen må därjämte förordna, att tillsynen å visst slag av verksamhet skall, med fritagande helt eller delvis av nämnda befattningshavare och tillsynsmän, utövas av specialinspektör.

Vad i lagen stadgas rörande yrkesinspektör skall äga motsvarande tillämpning å specialinspektör.

Närmare bestämmelser om tillsynens organisation meddelas av Konungen.

Jsty anm. Särskilda direktiv om tillsynen och om inspektionsbok äro intagna i 68—69 §§ arbetarskyddskungörelsen (avd. II i denna bilaga).

Föreskrifter rörande yrkesinspektionsverksamheten vid statens järnvägar återfinnas i avd. V.

48 §.

Hälsovårdsnämnd skall utse en eller flera lämpliga personer att för viss tid eller tills vidare utöva kommunal tillsyn som avses i 47 §. Tillsyningsman för allmänna hälsovården är pliktig att, om han därtill förordnas, tillika vara kommunal tillsynsman enligt denna lag.

Kommunal tillsynsman skall av kommunala medel åtnjuta skälig ersättning för uppdraget.

49 §.

Brister kommunal tillsynsman i fullgörandet av sina åligganden, och kommer sådant förhållande genom anmälan av yrkesinspektör eller på annat sätt till hälsovårdsnämndens kännedom, skall nämnden vidtaga erforderliga åtgärder för att åstadkomma rättelse.

Underlåter hälsovårdsnämnd att utse kommunal tillsynsman eller att vidtaga åtgärd, som avses i första stycket, må länsstyrelsen i större eller mindre omfattning uppdraga tillsynens utövande åt person, som av länsstyrelsen förordnas till kommunal tillsynsman, ävensom i fall av behov bestämma den gottgörelse, som enligt 48 § andra stycket skall utgå till tillsynsmannen.

50 §.

Den som har att utöva tillsyn å efterlevnaden av denna lag eller med stöd av densamma meddelad föreskrift skall, när helst han så påfordrar,

äga tillträde till arbetsställe, som är underkastat hans tillsyn, ävensom rätt att där företaga undersökning, vartill hans tjänsteåligganden kunna giva anledning.

Arbetsgivare så ock den som å arbetsställe företräder honom är pliktig att på anfordran lämna tillsynsorgan de upplysningar, som erfordras för tillsynens behöriga utövande.

Vad i denna paragraf är stadgat i fråga om tillsynsorgan skall jämväl gälla läkare, som har att verkställa besiktning eller undersökning enligt denna lag eller med stöd av densamma meddelad föreskrift.

Jsty anm. Jfr utdrag ur K. Maj:ts instruktion för yrkesinspektionen, som intagits i denna bilaga, avd V.

51 §.

Den som har eller haft att utöva tillsyn å efterlevnaden av denna lag eller med stöd av densamma meddelad föreskrift eller anlitats såsom biträde vid tillsynsverksamhetens utövande må ej röja eller obehörigen nyttja yrkeshemlighet, som därigenom blivit känd för honom, och ej heller, där det ej kan anses påkallat i tjänstens intresse, yppa arbetsförfarande eller affärsförhållande, vilket sålunda blivit honom kunnigt.

Vad nu sagts skall äga motsvarande tillämpning i fråga om läkare, som har eller haft att verkställa besiktning eller undersökning enligt denna lag eller med stöd av densamma meddelad föreskrift.

52 §.

I statens eller kommuns tjänst anställd läkare, som får kännedom om förhållande, vilket strider mot denna lag eller med stöd av densamma meddelad föreskrift, har att göra anmälan därom hos vederbörande tillsynsorgan. Det åligger sådan läkare ävensom skolråd, skolstyrelse, hälsovårdsnämnd, byggnadsnämnd och polismyndighet att lämna tillsynsorganen de upplysningar och det biträde, som av dessas tjänsteåligganden enligt denna lag kunna påkallas.

53 §.

Råder vid arbetsställe missförhållande i något avseende, varom förmäles i 8—13 §§, eller som eljest utan att hänföra sig till 3—6 kap. inbegripes under 7 §, och innebär missförhållandet icke överträdelse av någon särskilt straffbelagd föreskrift, äger yrkesinspektören, där så prövas nödigt, skriftligen förelägga arbetsgivaren att inom utsatt skälig tid vidtaga viss åtgärd för att avhjälpa missförhållandet eller ock skriftligen förbjuda honom att efter utsatt skälig tid bedriva visst arbete eller använda viss arbetslokal, maskin, redskap eller annat hjälpmedel, visst ämne eller material eller viss arbetsmetod utan att iakttaga visst vid förbudets meddelande angivet villkor. Innan föreläggande eller förbud meddelas, skall tillfälle att avgiva yttrande beredas arbetsgivaren och, där fråga är om åtgärd beträffande lokal som denne fått till sig upplåten, jämväl upplåtaren.

Medför missförhållande, varom förmäles i första stycket, synnerlig fara för arbetstagares liv eller hälsa, må yrkesinspektören utan att avbida vederbörandes yttrande meddela förbud som där sägs att träda i kraft omedelbart och gälla tills vidare, intill dess annorlunda förordnas, ävensom där så finnes påkallat låta genom polismyndighetens försorg på arbetsgivarens bekostnad vidtaga nödiga åtgärder för att säkerställa att förbudet upprätthålles.

Är i fall, som avses i första eller andra stycket, fråga om åtgärd beträffande lokal, som arbetsgivaren fått till sig upplåten, äger yrkesin-

spektören meddela förbud mot upplåtelse av lokalen till arbetslokal eller lokal för visst arbete eller ändamål, intill dess med lokalen vidtagits viss angiven åtgärd.

Arbetarskyddsstyrelsen må utan föregående beslut av yrkesinspektör förordna om åtgärd som avses i denna paragraf.

54 §.

Åsidosätter arbetsgivare något av vad i 17—21 §§ och 26 § första stycket stadgas, äger arbetarskyddsstyrelsen, efter det tillfälle beretts arbetsgivaren att yttra sig i ärendet, meddela honom nödiga föreskrifter till tryggande av att det åsidosatta stadgandet iakttages.

55 §.

Använder arbetsgivare minderårig till arbete utan att denne under senast förflutna kalenderår undergått i 28 § föreskriven läkarbesiktning, ehuru så bort ske, äger yrkesinspektören, om omständigheterna föranleda därtill, skriftligen förbjuda arbetsgivaren att efter utsatt skälig tid använda den minderårige i arbetet, med mindre denne dessförinnan undersökts av läkare och intyg rörande undersökningen införts i arbetsboken.

56 §.

Där så prövas nödigt till förebyggande av att tillverkare, försäljare eller upplåtare av maskin, redskap eller annan teknisk anordning, utan att iakttaga vad i 45 § första stycket är stadgat, avlämnar anordningen för att tagas i bruk inom riket eller här utställer densamma till försäljning eller i reklamsyfte, äger arbetarskyddsstyrelsen, efter det tillfälle beretts tillverkaren, försäljaren eller upplåtaren att yttra sig i ärendet, förbjuda denne att avlämna eller utställa anordningen, med mindre de åtgärder vidtagas, som styrelsen finner erforderliga.

Om synnerliga skäl äro därtill, må arbetarskyddsstyrelsen utan att avbida tillverkarens, försäljarens eller upplåtarens yttrande meddela förbud som i första stycket sägs att träda i kraft omedelbart och gälla tills vidare, intill dess annorlunda förordnas, ävensom där så finnes påkallat låta genom polismyndighetens försorg på bekostnad av tillverkaren, försäljaren eller upplåtaren vidtaga nödiga åtgärder för att säkerställa att förbudet upprätthålles.

57 §.

Åsidosätter installatör, som avses i 45 § andra stycket, vad där stadgas, äger arbetarskyddsstyrelsen, om så finnes påkallat, föreskriva villkor att av honom iakttagas vid utförande av installationsarbete eller förbjuda honom att vidare utföra visst slag av sådant arbete. Innan föreskrift eller förbud meddelas, skall tillfälle beredas installatören att yttra sig i ärendet.

58 §.

Underlåter ägare till mark, varå grustag eller liknande arbetsställe är beläget, eller den, till vilken rätt till grustäkt eller annan nyttjanderätt upplåtits, att iakttaga vad enligt 46 § åligger honom, må ägaren eller nyttjanderättshavaren föreläggas att vidtaga viss skyddsåtgärd eller ock förbud meddelas honom att utan iakttagande av visst angivet villkor låta annan mot ersättning hämta grus eller annat dylikt i grustaget eller å arbetsstället. Därvid skall vad i 53 § är stadgat för där avsedda fall äga motsvarande tillämpning.

59 §.

På anmodan av arbetarskyddsstyrelsen eller yrkesinspektör är arbetsgivare pliktig att, till utrönande huruvida ämne eller material som han använder eller framställer i sin verksamhet innebär fara för att hos honom sysselsatt arbetstagare ådrager sig ohälsa eller drabbas av olycksfall, föranstalta om undersökning av ämnet eller materialet eller att tillhandahålla erforderliga prov för sådan undersökning.

Den som tillverkar, försäljer eller upplåter anordning, som avses i 45 § första stycket, är ock skyldig att på anmodan av arbetarskyddsstyrelsen eller yrkesinspektör föranstalta om undersökning av sådan anordning till utrönande huruvida den erbjuder betryggande säkerhet mot ohälsa och olycksfall eller att tillhandahålla erforderliga prov för sådan undersökning.

Underlåter någon att efterkomma anmodan, som i första eller andra stycket sägs, äger arbetarskyddsstyrelsen förelägga honom att vid vite av högst ett tusen kronor inom utsatt skälig tid vidtaga åtgärden.

60 §.

I fall som avses i 53 och 54 §§ skall vad där stadgats icke äga tillämpning å verksamhet, som bedrives av staten. Finner arbetarskyddsstyrelsen, i anledning av anmälan från yrkesinspektör eller eljest, i avseende å sådan verksamhet missförhållande föreligga som i nämnda lagrum sägs, skall styrelsen hos den myndighet, vilken har överinseende över verksamheten, påkalla erforderlig åtgärd. Vidtages ej sådan åtgärd, må styrelsen underställa ärendet Konungens prövning.

61 §.

Över föreläggande eller förbud som meddelats av yrkesinspektör må klagan föras hos arbetarskyddsstyrelsen inom två veckor från den dag klaganden erhöll del av detsamma. Underrättelse härom skall lämnas då föreläggandet eller förbudet meddelas.

Angående klagan över arbetarskyddsstyrelsens beslut stadgas i 73 §.

9 KAP.

Ansvarsbestämmelser.

62 §.

Arbetsgivare, som använder minderårig eller kvinna till arbete i strid mot bestämmelse i 23, 24, 25, 27, 30, 31, 32, 33 eller 34 § eller 35 § andra stycket, straffes med dagsböter.

Har förseelsen bestått i eller eljest avsett minderårigs användande till arbete, vare den som har vårdnaden om den minderårige, där användandet skett med hans vetskap och vilja, förfallen till böter från och med fem till och med femtio kronor.

63 §.

Underlåter någon att ställa sig till efterrättelse förbud, föreläggande eller föreskrift, som meddelats honom med stöd av bestämmelse i 53, 54, 55, 56, 57 eller 58 §, straffes med dagsböter eller, där omständigheterna äro synnerligen försvårande, med fängelse i högst sex månader.

64 §.

Försummar arbetsgivare att fullgöra anmälningsskyldighet, varom stadgas i 31 eller 33 §, dömes till böter från och med fem till och med trehundra kronor. Har arbetsgivare eller annan för arbetsgivarens räkning mot bättre vetande lämnat oriktig uppgift i anmälan som avses i nämnda paragrafer, straffes med dagsböter.

65 §.

Där någon mot bättre vetande lämnar arbetarskyddsstyrelsen eller yrkesinspektör oriktig uppgift angående vidtagande av åtgärd, varom anvisning lämnats honom jämlikt denna lag eller med stöd av densamma meddelad föreskrift, straffes med dagsböter.

Samma lag vare, där tillverkare, försäljare eller upplåtare, som avses i 45 §, mot bättre vetande lämnar arbetarskyddsstyrelsen eller yrkesinspektör oriktig uppgift beträffande anordning som i nämnda lagrum sägs.

Har någon för annans räkning mot bättre vetande lämnat oriktig uppgift, som avses i denna paragraf, vare ock han förfallen till ansvar som nu sagts.

66 §.

Åsidosätter arbetsgivare honom enligt 28 § åliggande skyldighet att sörja för att lämplig lokal finnes att tillgå för läkarbesiktning av minderåriga arbetstagare, straffes med dagsböter.

67 §.

Har arbetstagare olovligen och utan giltigt skäl borttagit eller försatt ur bruk skyddsanordning, straffes med böter från och med fem till och med tvåhundra kronor.

Förseelse som nu sagts må ej åtalas, med mindre vederbörande yrkesinspektör anmält förseelsen till åtal.

68 §.

Bryter någon mot vad i 51 § är stadgat, straffes med dagsböter eller fängelse.

Å brott som nu sagts må allmän åklagare tala allenast efter angivelse av målsäganden.

69 §.

Böter och viten, som ådömas enligt denna lag, tillfalla kronan.

10 KAP.

Vissa särskilda bestämmelser.

70 §.

Beträffande verksamhet, som bedrives av staten, skall vad i denna lag är stadgat om arbetsgivare samt om tillverkare eller annan, som avses i 45 eller 46 §, gälla arbetsföreståndaren.

I fråga om verksamhet, som bedrives av kommun, skall ock vad om arbetsgivare är stadgat gälla arbetsföreståndaren såvitt angår efterlevnaden av 4 och 5 kap. samt föreskrift eller förbud, som jämlikt 54 eller 55 § meddelats arbetsgivaren. Samma lag vare i fråga om verksamhet, som bedrives av annan än staten eller kommun, därest arbetarskyddsstyrelsen på framställning av arbetsgivaren godtagit viss person såsom arbetsföreståndare i hans ställe.

71 §.

I den slutliga handläggningen hos arbetarskyddsstyrelsen av ärende rörande tillämpningen av denna lag eller med stöd av densamma meddelad föreskrift skola, i den omfattning och den ordning Konungen bestämmer, deltaga särskilda ledamöter, utsedda efter förslag av rikssammanslutningar av arbetsgivare och av arbetstagare.

Ändringstryck 58 (7 blad)
Augusti 1962

72 §.

Arbetarskyddsstyrelsen äger i den utsträckning styrelsen finner lämpligt överlämna åt yrkesinspektör att enligt de närmare föreskrifter styrelsen utfärdar medgiva undantag, varom stadgas i 23 eller 29 §.

73 §.

Över arbetarskyddsstyrelsens beslut i ärende, som avses i 23, 24, 25, 29, 30, 31 eller 33 §, 40 § tredje stycket eller 70 § andra stycket, må klagan ej föras.

Talan mot beslut av arbetarskyddsstyrelsen i annan fråga, som omförmäles i denna lag, eller mot länsstyrelses beslut i sådan fråga föres genom besvär hos Konungen i den ordning, som är bestämd för överklagande av förvaltande myndigheters och ämbetsverks beslut.

74 §.

Närmare föreskrifter angående tillämpningen av denna lag meddelas av Konungen.

Till ledning vid tillämpningen av lagen äger arbetarskyddsstyrelsen meddela råd och anvisningar.

75 §.

Vid meddelande av föreskrift med stöd av denna lag må Konungen tillika utsätta straff för förseelse mot föreskriften; dock må sådant straff i intet fall sättas högre än till fängelse i sex månader.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1949. Fråga om eftergift med stöd av lagen må dock redan före nämnda dag behandlas av arbetarskyddsstyrelsen.

Genom denna lag upphävas lagen den 29 juni 1912 (nr 206) om arbetarskydd ävensom lagen den 19 februari 1926 (nr 21) angående förbud i vissa fall mot arbetares användande till målningsarbete, vid vilket nyttjas blyfärg. Däremot skall lagen ej verka rubbning i de bestämmelser, som eljest i lag eller författning finnas givna i ämne, varom i denna lag är stadgat.

Där i lag eller författning förekommer hänvisning till lagrum, som ersatts genom bestämmelse i nya lagen, skall den bestämmelsen i stället tillämpas.

Eftergift beviljad med stöd av äldre lag skall fortfarande äga giltighet, till dess den därför bestämda tiden utgår eller, där eftergiften beviljats utan begränsning till viss tid, vederbörande myndighet finner skäl att återkalla den.

Bedrives vid tiden för denna lags ikraftträdande visst arbete å tid mellan klockan 23 och klockan 5, må detsamma utan hinder av vad i 19 § är stadgat fortfarande bedrivas mellan dessa klockslag under två år efter lagens ikraftträdande.

Vad i 23—25 och 27 §§ stadgas skall icke utgöra hinder för minderårigs fortsatta användande till arbete, vartill den minderårige i behörig ordning användes vid tiden för denna lags ikraftträdande.

Enligt 9 § äldre lagen om arbetarskydd utfärdad intygsbok för minderårig skall anses såsom arbetsbok enligt nya lagen. Läkarbesiktning enligt 35 § äldre lagen skall gälla såsom vore den verkställd jämlikt 28 § nya lagen.

Förbud eller föreskrift, som meddelats med stöd av 38, 38 a eller 39 § äldre lagen, skall såvitt angår tid efter nya lagens ikraftträdande anses hava meddelats jämlikt motsvarande bestämmelse i nya lagen.

II. Kungl. Maj:ts kungörelse den 6 maj 1949 (nr 208) med föreskrifter angående tillämpningen av arbetarskyddslagen (arbetarskyddskungörelse).

Kungl. Maj:t har, med stöd av 14, 74 och 75 §§ arbetarskyddslagen den 3 januari 1949 (nr 1), funnit gott förordna som följer.

Allmänna bestämmelser.

1 §.

Arbetsgivare skall tillse att hos honom sysselsatta arbetstagare erhålla kännedom om de särskilda risker för ohälsa och olycksfall, som äro förbundna med arbetet, samt, där så erfordras, meddela de föreskrifter och förhållningsregler, som arbetstagare skall iakttaga för att undgå dessa risker.

Ledningen av visst arbete må icke, därest fara för ohälsa eller olycksfall kan anses uppkomma därigenom, anförtros en med arbetet oerfaren person.

I fråga om arbete, där bristande kunskap eller färdighet kan anses medföra fara för ohälsa eller olycksfall, skall utöver vad ovan sägs tillses att arbetstagare, som saknar nödig erfarenhet, icke användes till dylikt arbete utan erforderlig undervisning och ledning.

2 §.

Till arbete, som ställer särskilda krav på arbetstagares hälsotillstånd eller kroppsutveckling, må icke användas arbetstagare, som vid läkarundersökning befunnits sakna eller eljest uppenbarligen icke äger erforderliga fysiska eller psykiska förutsättningar för arbetet och därigenom kan utsätta sig själv eller andra för risk för ohälsa eller olycksfall. Sådan arbetstagare bör i stället om möjligt beredas mera lämplig sysselsättning.

3 §.

I den mån så är påkallat skola å arbetsställe finnas anslagna föreskrifter om vad arbetstagare särskilt skall iakttaga för att förekomma ohälsa och olycksfall i arbete.

Å plats, där synnerlig fara för ohälsa eller olycksfall föreligger, skall varning för denna fara meddelas genom iögonfallande anslag, skylt eller påmålning å maskin, apparat eller dylikt.

Yrkesinspektör har att på framställning av arbetsgivare kostnadsfritt granska förslag till föreskrifter och anslag som ovan sägs.

Arbetstagare är skyldig att noggrant rätta sig efter föreskrifter och anslag som här avses.

Jsty anm. Förteckning över vissa anslag i arbetslokaler och vid tankanläggningar och oljeförråd, se bil. 3, avd. VIII.

4 §.

Där arbetstagare sysselsättes ensam i arbetslokal eller avdelning därav skall vid bedömande av behovet av skyddsåtgärder särskild hänsyn tagas, förutom till arten och graden av föreliggande olycksfallsrisk, till arbetstagarens möjligheter att vid inträffat olycks- eller sjukdomsfall erhålla erforderlig hjälp.

5 §.

När olycksfall medfört dödlig utgång eller svårare kroppsskada eller samtidigt drabbat flera arbetstagare, så ock eljest när inträffat olycksfall eller olycksfallstillbud är av sådan beskaffenhet att det kan antagas vara av väsentlig betydelse att det kommer till yrkesinspektionens kännedom, skall arbetsgivaren utan dröjsmål underrätta yrkesinspektören därom.

Anmälan som avses i första stycket skall ock göras beträffande sjukdomsfall, som omfattas av lagen den 14 juni 1929 (nr 131) om försäkring för vissa yrkessjukdomar eller som eljest kan antagas vara föranlett av hälsofarligt arbete.

Om förhandsgranskning av arbetslokaler m. m.

6 §.

Arbetsgivare, som ämnar företaga ny-, om- eller tillbyggnad av arbetslokal eller personalrum, äger tillställa yrkesinspektören förslag häröver, åtföljt av sådana ritningar och uppgifter som kunna erfordras för förslagets granskning. Över sådant förslag skall yrkesinspektören utan kostnad för arbetsgivaren snarast möjligt skriftligen yttra sig. Ifrågasättes annan ändring av sålunda granskat förslag än som kan hava förordats av yrkesinspektören och är ändringen av betydelse för arbetets sundhet och säkerhet, bör ändringsförslaget underställas yrkesinspektören för granskning.

Vad nu sagts skall äga motsvarande tillämpning i fråga om ny eller ändrad anordning för arbetes bedrivande eller mera väsentlig omläggning av arbetsmetoden.

7 §.

Har yrkesinspektör från byggnadsnämnd eller arbetsgivare för granskning mottagit förslag som avses i 6 §, äger han från arbetsgivaren infordra sådana ytterligare ritningar och uppgifter som kunna erfordras för förslagets granskning från arbetarskyddssynpunkt.

8 §.

Bergverkstad eller därmed jämförlig helt under jord förlagd arbetslokal må icke inrättas med mindre arbetarskyddsstyrelsen lämnat medgivande därtill. Som villkor för dylikt medgivande skola gälla de föreskrifter styrelsen meddelar för verkstadens eller lokalens inrättande.

Vad nu sagts skall ej äga tillämpning å arbetslokal under jord i gruva eller stenbrott och ej heller å militär eller annan från försvarssynpunkt betydelsefull statlig anläggning, beträffande vilken Kungl. Maj:t förordnat att anläggningen skall vara förlagd i berg eller under jord.

9 §.

Innan lokal, som tidigare använts för annat ändamål, tages i bruk för stadigvarande användning såsom arbetslokal för industriell verksamhet, utan att byggnadslov erfordras i samband därmed, skall arbetsgivaren göra anmälan därom till yrkesinspektören. Har denne granskat förslag till om- eller tillbyggnad för den ändrade användningen, erfordras dock ej sådan anmälan.

Med stadigvarande användning avses här regelmässig användning under längre tid än sex månader i följd eller under säsongarbete.

Finnes med hänsyn till den nya verksamheten behov av särskilda föreskrifter för lokalens användande eller för arbetets bedrivande, åligger det yrkesinspektören att ofördröjligen meddela sådana föreskrifter.

10 §.

Gruva eller stenbrott, helt eller till avsevärd del under jord, skall, därest arbetarskyddsstyrelsen finner skäl så föreskriva, stå i förbindelse med dagen genom två eller flera lämpligt belägna utrymningsvägar. Användes schakt som utrymningsväg, skall detta vara försett med tillfredsställande stegväg.

Yrkesinspektör äger, där så finnes påkallat, föreskriva att arbetsutrymme under jord i gruva eller stenbrott skall vara försett med två eller flera utgångar.

Om vissa hygieniska anordningar.

11 §.

Vid tillämpning av 9 § arbetarskyddslagen skall, under beaktande av vad som i varje särskilt fall kan anses påkallat med hänsyn till arbetets natur och övriga föreliggande omständigheter, iakttagas vad i 12—18 §§ här nedan är föreskrivet.

12 §.

Dricksvatten av lämplig beskaffenhet skall vara lätt tillgängligt och tillhandahållas på hygieniskt tillfredsställande sätt.

Tjänligt tvättvatten skall tillhandahållas vid tillräckligt antal ändamålsenligt anordnade tvättplatser, såvitt möjligt förlagda till avskilt utrymme eller särskilt rum (tvättrum). Tvättvatten bör, där det kan anses påkallat, vara uppvärmt.

Där så erfordras med hänsyn till arbetets art, skola i eller intill tvättrum finnas anordningar för dusch eller fotbad.

Genom arbetsgivarens försorg och på hans bekostnad skola, såvida ej annan överenskommelse träffas, tvål, såpa eller andra tjänliga rengöringsmedel ävensom, där tillfredsställande anordningar för torkning eljest ej finnas, handdukar i erforderlig utsträckning tillhandahållas arbetstagarna.

13 §.

Lokal för ombyte och förvaring av kläder (klädrum) skall vara lämpligt förlagd och försedd med för ändamålet erforderliga och tillfredsställande anordningar.

Utrymme för torkning av kläder (torkrum) skall vara lämpligt förlagt inom eller i anslutning till klädrum samt försett med tillfredsställande anordningar för uppvärmning och luftväxling.

14 §.

Utrymme för intagande av måltider (matrum) skall vara lämpligt förlagt, för ändamålet avsett och inrett samt, där ej genom arbetsgivarens försorg eller eljest lagad mat tillhandahålles, försett med erforderliga anordningar att förvara och uppvärma medförd mat och dryck.

15 §.

Avträden skola vara lämpligt förlagda och från varandra avskilda samt i regel skilda för män och kvinnor; de skola vara på hygieniskt

tillfredsställande sätt anordnade och ventilerade. Avträde och urinoar skola, där så lämpligen kan ske, vara anordnade med vattenspolning. Inom eller invid avträde bör om möjligt finnas tvättställ.

16 §.

Där i viss verksamhet enskilda arbetstagare på grund av arbetets natur ofta måste nattetid uppehålla sig på ort, där de ej äro bosatta, bör lämplig lokal med erforderligt antal sovplatser (överliggningsrum) ställas till förfogande.

17 §.

Där arbete är av sådan natur att väntetid mer eller mindre regelbundet förekommer, böra arbetstagarna under väntetiden äga tillgång till lämpligt förlagd och anordnad lokal (väntrum).

18 §.

Vid byggnads-, anläggnings- och liknande arbeten må, där med hänsyn till arbetets omfattning och varaktighet personalrum eller andra anordningar varom ovan sägs icke skäligen kunna påfordras, i stället tillhandahållas för ändamålet lämpliga personalbodar, personalvagnar eller andra anordningar.

Om åtgärder till förebyggande av ohälsa.

19 §.

Vid tillämpning av i arbetarskyddslagen upptagna allmänna föreskrifter till förebyggande av ohälsa skall, under beaktande av vad som i varje särskilt fall kan anses påkallat med hänsyn till arbetets natur och övriga föreliggande omständigheter, iakttagas vad i 20—30 §§ här nedan är föreskrivet.

20 §.

Arbetslokal skall tillföras erforderlig mängd friskluft på sätt, som med hänsyn till behovet av luftväxling i varje särskilt fall befinnes lämpligast, och så att drag i möjligaste mån undvikes. Där det påkallas av förhållandena, skall den tillförda friskluften undergå förvärmning, luftrening eller annan särskild behandling.

Vid arbete under jord i gruva eller stenbrott, i berg eller tunnel eller å annan liknande arbetsplats skall erforderlig luftväxling vara anordnad. Även vid arbete i brunn, behållare eller rum, där fara för syrebrist eller förgiftning kan uppkomma, skall sådan luftväxling finnas anordnad eller annan betryggande skyddsåtgärd vara vidtagen.

Där risk för syrebrist eller förgiftning föreligger, skall arbetstagare, innan arbetet börjas, förvissa sig om att erforderlig luftväxling ägt rum.

21 §.

Belysningen å arbetsställe skall vara lämpligt anordnad i förhållande till varje arbetsplats. Där dagsbelysning icke är tillräcklig eller där sådan belysning på grund av arbetets natur eller annat särskilt förhållande icke kan ifrågakomma, skall allt efter arbetets art annan belysning finnas. Förutom allmänbelysning skall, där så erfordras, finnas platsbelysning. Lämpliga åtgärder skola vara vidtagna till skydd mot bländning.

22 §.

Tjänliga anordningar skola, där så erfordras, finnas för att arbetet må kunna äga rum vid lämplig värme- och fuktighetsgrad. Härvid skall ägnas tillbörlig uppmärksamhet åt huruvida arbetet är lätt eller tungt eller om detsamma är rörligt eller utföres stillasittande eller stillastående. Uppvärmning bör, där så kan anses påkallat, ske även i arbetsskjul, förarhytter å motorfordon, motorredskap och lyftkranar samt andra liknande utrymmen där arbete bedrives.

23 §.

Vid arbete, där arbetstagare under längre tid är utsatt för synnerlig fuktighet, väta, kyla eller värme eller starkt ljus, skola tillfredsställande skyddsåtgärder vara vidtagna, såframt ej dylika åtgärder få anses uteslutna med hänsyn till arbetets natur eller omständigheterna i övrigt.

Utföres arbete regelbundet i stillastående eller sittande ställning skola, där så kan anses erforderligt, åtgärder vidtagas till skydd mot kyla från golv.

24 §.

Vid arbete där damm, rök, gas eller ånga sprides i en för arbetstagarna skadlig eller besvärande mängd, skall i den mån det är möjligt arbetsprocessen utföras i sluten apparat eller arbetet förläggas till avskild lokal eller inbyggd plats. Om så ej kan ske, skola tillfredsställande anordningar för uppsamling och bortförande eller oskadliggörande på annat sätt av dammet, röken, gasen eller ångan såvitt möjligt anbringas vid den plats, där sådan luftförorening uppstår och kan spridas.

Utsugningsanordning får icke förläggas på sådant sätt att arbetstagare genom förorenad luft därifrån utsättes för påverkan som avses i första stycket.

25 §.

Vid arbete, där giftigt eller annat hälsofarligt ämne kommer till användning eller där arbetsförhållandena eljest kunna medföra förgiftnings- eller smittofara, skola betryggande skyddsåtgärder vara vidtagna. Giftigt eller annat hälsofarligt ämne skall, i den mån så med hänsyn till förhållandena skäligen kan ske, ersättas med icke giftigt eller mindre hälsofarligt.

26 §.

Vid arbete, där arbetstagare under längre tid är utsatt för ihållande eller med kortare tidsmellanrum regelbundet återkommande buller eller skakningar, skola lämpliga skyddsåtgärder såvitt möjligt vara vidtagna. Nitningsarbete, smidesarbete, gjutgodsrensning och annat arbete, vilket är förenat med buller eller skakningar som ej kunna minskas eller avlägsnas, skall om möjligt förläggas till särskild arbetslokal eller arbetsplats.

Utföres arbete under sådant lufttryck som för arbetstagare innebär risk för skada, skola betryggande skyddsåtgärder vara vidtagna.

27 §.

Arbetet skall så anordnas och planeras, att en onödigt tröttande arbetsställning undvikes. Där arbetet regelmässigt kan utföras i sittande ställning utan förfång för arbetet, skola finnas lämpligt anordnade

sittplatser. Om arbetsförhållandena eljest medgiva att arbetstagarna tillfälligt intaga sittande ställning, skola de i skälig utsträckning äga tillgång till sittplatser.

Ingår i arbetet att bära eller lyfta tunga föremål, böra om möjligt särskilda hjälpmedel användas härför.

Utföres arbete regelbundet i stillastående ställning, skall tillses att, där golvbeläggningen ej är av lämplig beskaffenhet, arbetstagaren har tjänligt underlag att stå på.

28 §.

Ordning och renlighet skall iakttagas i fråga om såväl arbetslokaler och inredning, maskiner, apparater och redskap som personalrum, trappor och gångar. I den utsträckning arbetets natur det medgiver skall, utöver daglig rengöring och städning, storrengöring av arbetslokalen ske regelbundet, varvid golv, väggar, tak, fönster och inredning skola grundligt rengöras. Målning eller annan ytbehandling å väggar, tak, golv, inredning, maskiner, apparater och dylikt skall i skälig omfattning underhållas.

Vid sopning skall tillses, att damm icke onödigtvis sprides. Sopning av arbetslokal bör undvikas, då arbete pågår där. Sopor, spån eller annat avfall skall på lämpligt sätt uppsamlas och bortföras.

Arbetstagare åligger att noga följa föreskrifter, vilka meddelas i de hänseenden som här avses.

29 §.

Personlig skyddsutrustning, speciellt avsedd att förhindra ohälsa i arbete, skall, såvida ej annan överenskommelse träffas, bekostas av arbetsgivaren samt förvaras på arbetsstället. Dylik utrustning, såsom andnings- och ögonskydd, skyddskläder, skyddshandskar eller skyddsskodon, skall, i den mån arbetarskyddsstyrelsen så föreskriver, vara godkänd av styrelsen.

Personlig skyddsutrustning bör tillhandahållas ändå att arbetet är av tillfällig natur och till följd därav skyddsåtgärd, som eljest bort vidtagas, av praktiska skäl ej lämpligen kan ifrågakomma, såsom vid sprutmålning av järnkonstruktion, sandblästring av husfasad eller reparation av gasledning.

30 §.

Då så är möjligt skall den tid, varunder arbetstagare användes till arbete som medför särskild hälsofara, tillbörligen inskränkas genom att han sättes till annat ej hälsofarligt arbete viss tid varje arbetsdag eller vecka eller under längre perioder.

Om åtgärder till förebyggande av olycksfall.

31 §.

Vid tillämpning av i arbetarskyddslagen upptagna allmänna föreskrifter till förebyggande av olycksfall skall, under beaktande av vad som i varje särskilt fall kan anses påkallat med hänsyn till arbetets natur och övriga föreliggande omständigheter, iakttagas vad i 32—47 §§ här nedan är föreskrivet.

Anvisningar rörande besiktning och provning, som avses i 33, 35, 36 och 39 §§, samt föreskrifter rörande villkor för behörighet såsom besiktningsman meddelas av arbetarskyddsstyrelsen.

32 §.

Motorer, transmissioner, arbetsmaskiner och andra därmed jämförliga maskinella anordningar skola med hänsyn till beskaffenhet och utrustning erbjuda betryggande säkerhet, vara försedda med erforderliga skydd samt vara uppställda, förlagda eller placerade så, att med anordningen förbunden fara för olycksfall i görligaste mån undanröjes.

Anordningar som i första stycket sägs skola underhållas väl. Därjämte skall särskilt iakttagas följande:

a) Roterande eller andra rörliga maskindelar må icke givas större hastighet eller belastning än att de erbjuda tillfredsställande säkerhet.

b) Rem, lina, kedja eller kätting för transmission får icke på- eller avläggas utan att transmissionen stannats, för såvitt ej för ändamålet lämplig anordning finnes vidtagen eller undantag kan anses berättigat med hänsyn till transmissionens låga hastighet eller det ringa kraftbelopp den överför.

c) Innan motor eller transmission, som driver arbetsmaskin, igångsättes, skall detta, där så är påkallat, i tillräckligt god tid före igångsättningen genom särskild signal på förut bekantgjort sätt tillkännagivas för därav berörda arbetstagare.

d) Arbetsmaskin skall, där så skäligen kan påfordras, vara försedd med lämplig och tydligt utmärkt anordning, varigenom maskinen hastigt kan stannas. Sådan anordning skall såvitt möjligt vara lätt tillgänglig från den plats vid arbetsmaskinen, där arbetstagaren vid utförande av sitt arbete avses skola vanligen uppehålla sig.

Arbetsmaskin skall, där så skäligen kan påfordras, jämväl vara utrustad med tillfredsställande anordning för att hindra att maskinen oavsiktligt sättes i gång.

Vad nu sagts beträffande anordning för att stanna arbetsmaskin och hindra oavsiktlig igångsättning av arbetsmaskin skall gälla även transmission.

33 §.

Ångpannor, kokare, behållare eller andra kärl för vätska, ånga, luft eller annan gas under tryck (tryckkärl) samt tillhörande rörledningar skola med hänsyn till material, konstruktion och utrustning erbjuda betryggande säkerhet samt vara på lämpligt sätt anordnade och uppställda.

Tryckkärl skall underhållas väl samt i den omfattning som är föreskriven eller, där sådan föreskrift saknas, i den mån så kan anses erforderligt, underkastas besiktning och provning samt tillfredsställande fortlöpande tillsyn. Intyg över besiktning och provning samt andra för bedömande av tryckkärls säkerhet erforderliga handlingar skola, i den mån arbetarskyddsstyrelsen så föreskriver, ingivas till yrkesinspektören.

Tryckkärl må ej brukas med högre tryck än det för tryckkärlet föreskrivna högsta tillåtna.

På lämplig plats å tryckkärl, som enligt andra stycket skall underkastas besiktning och provning, skall, såvida ej särskilt förhållande påkallar undantag, finnas skylt eller instämpling angivande såväl högsta tillåtna tryck som tid för senaste besiktning. Transportabel behållare för gas under tryck skall till undvikande av förväxling vara tydligt märkt på sätt arbetarskyddsstyrelsen föreskriver.

För ångpanna skall, i den mån arbetarskyddsstyrelsen så föreskriver, finnas ångpannebok. Formulär till ångpannebok fastställes av styrelsen.

Ändringstryck nr 53 (8 blad)
Jan. 1957

34 §.

Angående vad som skall iakttagas vid utförande och anordnande av samt arbete å eller invid elektriska maskiner, apparater och ledningar för att förebygga att arbetstagare skadas genom elektrisk ström gäller vad därom är särskilt stadgat.

Jsty anm. Jfr Kommerskollegii kung. nr 4/1939.

35 §.

Lyftanordningar, såsom hissar, kranar, traverser, spel och andra liknande anordningar, jämte därtill hörande fast utrustning skola med hänsyn till material, konstruktion, uppställning och anordnande i övrigt erbjuda betryggande säkerhet samt vara försedda med erforderliga skydd.

Lyftanordning skall underhållas väl samt, i den omfattning som är föreskriven eller, där sådan föreskrift saknas, i den mån så kan anses erforderligt, underkastas besiktning och provning samt montagekontroll och tillfredsställande fortlöpande tillsyn. Intyg över besiktning och provning samt andra för bedömande av lyftanordnings säkerhet erforderliga handlingar skola, i den mån arbetarskyddsstyrelsen så föreskriver, ingivas till yrkesinspektören.

Lyftanordning må ej brukas med högre belastning än den för anordningen föreskrivna högsta tillåtna och ej heller i strid med föreskrivet förbud mot eller villkor för personbefordran med anordningen.

På lämplig plats å eller invid lyftanordning, som enligt andra stycket skall underkastas besiktning och provning, skola, såvida ej särskilt förhållande påkallar undantag, finnas tydligt angivna såväl högsta tillåtna belastning som tid för senaste besiktning samt, då fråga är om hiss eller därmed jämförlig anordning, uppgift angående förbud mot eller villkor för personbefordran.

I fråga om lyftanordning, som drives medelst motor eller transmission, skall i tillämpliga delar gälla vad i 32 § c) och d) är stadgat.

36 §.

Transportanordningar, såsom lin-, häng-, rull- och spårbanor, transportörer, truckar, fordon och vagnar av olika slag, skola med hänsyn till material, konstruktion och utrustning erbjuda betryggande säkerhet samt vara lämpligt anordnade och försedda med nödiga skydd.

Transportanordning skall underhållas väl samt, i den omfattning som är föreskriven eller, där sådan föreskrift saknas, i den mån så kan anses erforderligt, underkastas besiktning och provning samt tillfredsställande fortlöpande tillsyn. Intyg över besiktning och provning samt andra för bedömande av transportanordnings säkerhet erforderliga handlingar skola, i den mån arbetarskyddsstyrelsen så föreskriver, ingivas till yrkesinspektören.

Transportanordning må ej brukas med högre belastning än den för anordningen föreskrivna högsta tillåtna och ej heller i strid med föreskrivet förbud mot eller villkor för personbefordran med anordningen.

På lämplig plats å eller invid transportanordning skola, i den mån så föreskrives, finnas tydligt angivna såväl högsta tillåtna belastning som tid för senaste besiktning samt uppgift angående förbud mot eller villkor för personbefordran. Därjämte skall särskilt iakttagas följande:

a) Transportbana skall vara så anordnad, att utmed densamma finnes tillräckligt fritt utrymme för att undvika att arbetstagare skadas

genom klämning mellan fordon, vagn eller last och intill banan befintlig vägg, pelare, stolpe eller upplag eller på annat sätt. Motsvarande gäller beträffande transportbana med flera spår i fråga om risken för skada, som kan uppkomma därav att fordon eller vagnar samtidigt framföras å de olika spåren. Vid transportbana under jord i gruva eller stenbrott så ock eljest om i särskilt fall anledning föreligger därtill må dock vad nu sagts om fritt utrymme utmed banan eftergivas i den mån så kan anses skäligt med hänsyn till trafikförhållanden och transportsätt.

Där så prövas nödigt, skall invid transportbana finnas lämplig gångbana. Transportbana skall vid behov vara försedd med tillförlitlig signalanordning.

b) Fordon, vagnar och andra liknande transportredskap skola vara utrustade med tillförlitliga bromsanordningar där så erfordras med hänsyn till redskapets konstruktion, transportvägens lutning och andra förhållanden i samband med transporten, såsom godsets beskaffenhet och transportsättet.

c) I fråga om transportanordning, som drives medelst motor eller transmission, skall i tillämpliga delar gälla vad i 32 § c) och d) är stadgat.

37 §.

Vid lastning och lossning samt annat arbete, vari ingår förflyttning av tunga föremål, skall tillses att arbetet utföres på betryggande sätt och i erforderlig mån under särskild ledning och övervakning samt att lämpliga redskap och andra hjälpmedel användas vid arbetet.

Vid transportarbete skall såvitt möjligt tillses att arbetstagare, som sysselsättes med transporten, icke utsättes för fara att skadas genom vassa hörn eller skarpa kanter å det transporterade godset eller genom utstående spikar, ståltrådsändar eller plåtband å godsets emballage.

Vid transport av tyngre gods skall, i den mån så finnes påkallat, på godsets eller emballagets utsida finnas tydlig viktuppgift. I fråga om viktmärkning i vissa fall av gods, som skall inlastas å fartyg, gäller vad därom är stadgat i lagen den 11 mars 1932 (nr 55).

38 §.

Smörjning, rengöring, reparation eller därmed jämställd tillsyn av motor, transmission, arbetsmaskin eller annan maskinell anordning får icke ske utan att anordningen stannats och säkrats mot oavsiktlig igångsättning, för såvitt ej betryggande skyddsåtgärder vidtagits eller den maskinella anordningen är så inbyggd, att beröring med dess farliga delar är utesluten, eller annat särskilt förhållande berättigar till undantag.

Vid reparations- eller ändringsarbete invid i gång varande maskinell anordning eller på annan farlig arbetsplats skola erforderliga åtgärder vara vidtagna till skydd såväl för de med arbetet sysselsatta som för andra, vilka därvid kunna utsättas för fara.

39 §.

Verktyg och redskap av olika slag skola vara av lämpligt och fullgott material och utförande. De skola underhållas väl samt förvaras och transporteras på betryggande sätt.

Ändringstryck nr 53 (8 blad)
Jan. 1957

Lyftredskap skall, i den omfattning som är föreskriven eller, där sådan föreskrift saknas, i den mån så kan anses erforderligt, underkastas besiktning och provning samt tillfredsställande fortlöpande tillsyn. Intyg över besiktning och provning samt andra för bedömande av lyftredskaps säkerhet erforderliga handlingar skola, i den mån arbetarskyddsstyrelsen så föreskriver, ingivas till yrkesinspektören.

Lyftredskap må ej brukas med högre belastning än den för redskapet föreskrivna högsta tillåtna.

Därest ej särskilt förhållande påkallar undantag, skall lyftredskap vara försett med uppgift om högsta tillåtna belastning.

Beträffande verktyg eller redskap, som arbetsgivaren tillhandahåller arbetstagare, åligger det arbetstagare att anmäla av honom iakttagen felaktighet, som kan medföra risk för olycksfall.

40 §.

För att undanröja fara för skada genom fall, nedstörtande föremål eller ras skall tillses att arbetet ordnas och bedrives på betryggande sätt samt att erforderliga skyddsåtgärder äro vidtagna. Särskilt skall iakttagas följande:

a) Golv, gångar och vägar på arbetsställe skola vara lämpligt förlagda, erbjuda tillräckligt utrymme och hava betryggande bärighet samt så långt möjligt hållas i sådant skick, att arbetstagare ej utsättes för fara att snava eller halka. Vid behov skall sandning eller annan lämplig åtgärd mot halkning företagas.

b) Föremål få icke onödigtvis uppläggas i gångar och på vägar. Dylika utrymmen få icke heller belamras med cyklar, som användas för färd till och från arbetet. Där förhållandena det medgiva, skola cykelställ med skyddstak eller andra lämpliga anordningar finnas tillgängliga vid arbetsstället.

c) Bassänger, kar och andra öppna kärl, brunnar, schakt, gropar, gravar och dylikt skola med hänsyn till läge, innehåll och djup vara anordnade på betryggande sätt samt i nödig utsträckning kringgärdade eller täckta. Vad nu sagts skall äga motsvarande tillämpning å golvöppningar. Öppningar i vägg för in- och utlastning skola vara försedda med lämpliga skydd.

d) Trappor, stegar, landgångar, ställningar och plattformar skola med hänsyn till material, utförande och uppställning erbjuda betryggande säkerhet samt vara försedda med erforderliga ledstänger, skyddsräck och andra säkerhetsanordningar. De skola underhållas väl.

e) Material, redskap och andra föremål skola vara upplagda eller staplade på betryggande sätt.

f) Tak, som äro avsedda att beträdas, skola hava tillräcklig hållfasthet och, i den omfattning som är föreskriven eller, där sådan föreskrift saknas, i den mån så prövas nödigt, vara försedda med lämpliga skyddsanordningar.

g) Slänt eller vägg vid grävning, schaktning eller annat liknande arbete skall med hänsyn till markens beskaffenhet och slänt- eller vägghöjd utföras med lämplig lutning eller i avsatser; där så erfordras skall betryggande stämpling eller spåntning ske. Kan underminering ej undvikas, skall uppkommande överhäng stöttas på tillförlitligt sätt.

h) Tak och väggar vid arbetsplatser, gångar och transportleder i gruva, stenbrott, tunnel eller annat i berg insprängt utrymme skola hållas väl rensade (skrotade). Där avlossning eller ras inom sådant ut-

rymme kan befaras, skall stämpling, stöttning, inbyggnad (förbyggnad) eller annan betryggande åtgärd vidtagas. Utrymme, inom vilket arbete icke pågår och som på grund härav icke skrotas, skall avstängas för att hindra obehörigt tillträde; arbetstagare bör tillhållas att icke utan vederbörligt tillstånd besöka dylikt utrymme.

41 §.

Vid arbete å plats, där risk för nedstörtande föreligger och annat tillfredsställande skydd icke skäligen kan anordnas, skall, såframt fråga ej är om arbete å brädstapel, halmstack, högt lastat fordon eller annat arbete vid vilket sådan anordning ej kan påfordras, arbetsgivaren tillhandahålla säkerhetsbälte med lina av ändamålsenligt utförande och fullgod beskaffenhet. Det åligger arbetstagare att använda sådan skyddsutrustning. Saknas tillfredsställande anordning för linans fästande eller finnes det eljest påkallat, skall arbetsgivaren tillse att arbetstagaren erhåller lämpligt biträde för fasthållande av linan på betryggande sätt.

Arbete, som utföres i det fria på stor höjd, bör i skälig omfattning avbrytas, då hård blåst, häftigt snöfall eller andra svåra väderleksförhållanden medföra starkt ökad risk för olycksfall genom nedstörtande.

Vid arbete å kaj, brygga eller annan liknande arbetsplats, där fara för drunkning föreligger, skola erforderliga redskap för livräddning finnas lätt tillgängliga. Vad nu sagts skall gälla ändå att arbetet är av mera tillfällig natur.

42 §.

Vid arbete, där fara för olycksfall genom gasförgiftning föreligger, skall tillses att arbetstagare, som är sysselsatt med sådant arbete, vid förgiftningsfall snarast möjligt kan erhålla erforderlig hjälp.

För sådant ändamål bör vid arbetsplatsen finnas person, som kan föra den förgiftade till lokal med frisk luft eller ut i det fria och föranstalta om att han får lämplig behandling. Där så skäligen kan påfordras, skall tillgång finnas till andningsapparat med syrgas.

43 §.

För att varsko arbetstagarna vid eldsvåda skall, där så erfordras, verksamt brandalarm finnas.

Angående åtgärder i övrigt för att rädda arbetstagare vid eldsvåda gäller vad därom är särskilt stadgat.

44 §.

Tillfredsställande anordningar för belysning skola finnas icke blott å plats, där arbetstagare utför arbete, utan även i trappor, gångar och på vägar å arbetsstället, som arbetstagare regelbundet hava att passera vid arbetets början eller slut eller under arbetstiden.

I gruva eller stenbrott under jord, där annan tillfredsställande belysning skäligen ej kan påfordras, må bärbara gruvlampor godtagas såsom sådan.

45 §.

I fråga om personlig skyddsutrustning, speciellt avsedd att förhindra olycksfall i arbete, såsom hjälmar, ögonskydd, hårskydd, skyddshandskar, ben- och fotskydd, skyddsskor, skyddskläder eller särskilda förkläden till skydd mot stänk av glöd, smält metall, syra, lut eller dylikt, skall vad i 29 § är stadgat äga motsvarande tillämpning.

Ändringstryck nr 53 (8 blad)
Jan. 1957

46 §.

Under arbete vid maskinella anordningar, vilkas rörliga delar icke lämpligen kunna inbyggas eller förses med skydd, skall arbetstagare i görligaste mån använda lämplig klädsel. Även i övrigt bör arbetstagare vinnlägga sig om att i arbetet använda sådan klädsel, att denna icke på grund av sin beskaffenhet föranleder olycksfall.

47 §.

Å arbetsställe skall åt lämplig person uppdragas att ombesörja förvaring och utlämning av förbandsmateriel och annan utrustning, som erfordras för att lämna den första hjälpen vid olycks- eller sjukdomsfall. Vid arbetsställe, där ett större antal arbetstagare sysselsättes eller där eljest särskilda omständigheter så påkalla, skall i nödig utsträckning finnas personal, som äger för ändamålet erforderlig sjukvårdskunnighet.

Vid större arbetsställe skall, om förhållandena föranleda därtill, finnas förbands- eller sjukrum, där den första hjälpen vid olycks- eller sjukdomsfall kan lämnas. Sådant rum skall vara lämpligt förlagt och inrättat samt försett med erforderlig utrustning.

Anslag med uppgift om plats för förvaring av förbandsmateriel och utrustning, om person som ansvarar för densamma samt om närmast tillgänglig förbandskunnig personal skola i erforderlig utsträckning finnas uppsatta på arbetsställe, där ett större antal arbetstagare sysselsättes.

Vissa bestämmelser angående minderåriga arbetstagare.

48 §.

Vid tillämpning av 27—30 §§ arbetarskyddslagen skall, under beaktande av den begränsning av bestämmelsernas tillämpning å vissa slag av arbete som följer av 4 § samma lag, iakttagas vad nedan i 49—61 §§ är föreskrivet.

49 §.

Arbetsbok för minderårig skall innehålla

a) uppgift om den minderåriges fullständiga namn, födelseår och födelsedag

samt, där fråga ej är om arbete under ferietid,

b) intyg att den minderårige inhämtat den för folkskolan bestämda lärokursen eller däremot svarande kunskaper och färdigheter eller ock erhållit behörigt tillstånd att lämna folkskolan.

Arbetsboken skall därjämte innehålla läkarintyg angående den minderåriges hälsotillstånd och kroppsutveckling. Företer den minderårige sjuklighet, svaghet eller bristande kroppsutveckling skall i intyget angivas i vilket avseende så är fallet ävensom under vilka villkor han ändock må användas till arbete.

Formulär till arbetsbok fastställes av arbetarskyddsstyrelsen efter samråd med skolöverstyrelsen.

50 §.

Arbetsbok, försedd med uppgifter enligt vad i 49 § första stycket under a) och b) sägs, skall, när den minderårige eller den som har vårdnaden om honom i samband med den minderåriges avgång från folkskola eller annan allmän läroanstalt eller eljest det begär, utan

kostnad för sökanden tillhandahållas honom av vederbörande lärare eller skolföreståndare eller eljest genom skolmyndighetens försorg.

Föreligger i särskilt fall svårighet att genom skolmyndigheten erhålla arbetsbok, skall sådan bok tillhandahållas av pastor, och åligger det då denne att i boken införa ovan föreskrivna uppgifter, därest dessa äro kända för pastor eller styrkas för honom.

Har intyg som i 49 § första stycket under b) sägs icke kunnat införas i arbetsboken vid dess utfärdande, skall det sedermera, då den minderårige visar sig berättigad därtill, på begäran införas av den som utfärdat boken eller av annan skolmyndighet eller pastor.

51 §.

Det åligger vederbörande skolläkare att, då arbetsbok utfärdas enligt 50 § första stycket, i arbetsboken införa sådant läkarintyg som avses i 49 § andra stycket och att därvid göra erforderliga anteckningar om de läkarundersökningar, som den minderårige undergått under skoltiden, samt om de råd angående yrkesval, som meddelats i samband med sådan undersökning.

Föreligger i särskilt fall svårighet att genom skolläkaren erhålla erforderligt läkarintyg infört i arbetsboken, må annan läkare anlitas härför.

52 §.

Arbetsgivare är pliktig att, såframt ej den minderårige tillika har anställning hos annan arbetsgivare och denna anställning är att anse såsom den huvudsakliga, förvara den minderåriges arbetsbok under anställningstiden. Slutar den minderårige anställningen innan han fyllt aderton år, skall arbetsboken återlämnas till honom.

Arbetsgivare, som omhänderhar arbetsbok för minderårig, då denne uppnår aderton års ålder eller då boken av annan anledning blir obehövlig för den minderårige, skall överlämna densamma till besiktningsläkaren eller yrkesinspektören.

53 §.

Arbetsgivare, som använder minderårig till arbete, skall i den minderåriges arbetsbok anteckna arbetsstället och dess adress, verksamhetens art, dag då den minderårige började användas i arbetet, det slag av sysselsättning, vartill den minderårige användes, samt den tid av dygnet, varunder arbetet för den minderårige pågår. Sådan anteckning behöver dock icke göras, då den minderåriges anställning avser kortare tid än en månad.

Slutar den minderårige sin anställning eller erhåller han för längre tid än en månad ändrad sysselsättning eller arbetstid, skall anteckning härom göras i arbetsboken med angivande av dagen för anställningens slut eller för den ändrade sysselsättningen eller arbetstiden.

54 §.

Arbetsbok må ej förses med anteckning eller märke, som kan lämna annan upplysning om den minderårige än som avses i denna kungörelse.

55 §.

Arbetsgivare, som använder en eller flera minderåriga till arbete, skall, om användandet avser längre tid än en månad, göra skriftlig an-

mälan därom till yrkesinspektören. Sådan anmälan skall göras inom fjorton dagar från det dylik arbetskraft började användas till arbete. Upphör arbetsgivaren helt att använda minderårig arbetskraft och är ej fråga om allenast kortare uppehåll, åligger det arbetsgivaren att likaledes inom fjorton dagar göra skriftlig anmälan därom till yrkesinspektören.

Användas minderåriga endast till säsongarbete och kan arbetsgivaren på förhand lämna tillförlitlig upplysning därom, må anmälan, som innehåller sådan upplysning, gälla så länge de anmälda förhållandena äga bestånd.

Vad i denna paragraf är stadgat äger icke tillämpning å skogsarbete och ej heller å flottningsarbete utom såvitt angår arbete vid skiljeställe. Har jämlikt 29 § arbetarskyddslagen befrielse medgivits från besiktning varom i 28 § samma lag sägs, må arbetarskyddsstyrelsen ock medgiva befrielse från anmälningsskyldighet enligt denna paragraf.

56 §.

Sysselsättas å arbetsställe i regel minst fem minderåriga, åligger det arbetsgivaren att för varje kalenderår föra förteckning över samtliga under året till arbete använda minderåriga. I dylik förteckning, som skall uppläggas före den 1 februari varje år, skola antecknas de minderårigas namn, födelseår och födelsedag samt dag, då de minderåriga började användas i arbetet, ävensom, då minderårig slutar sin anställning, den dag anställningen upphör. Vid förnyat uppläggande av förteckningen skall iakttagas att i densamma införas samtliga minderåriga, som vid årsskiftet kvarstodo i arbetet. Har minderårig anställts efter det förteckningen över de minderåriga upplagts för visst kalenderår, skola även för sådan minderårig förenämnda uppgifter införas i förteckningen. Formulär till dylik förteckning fastställes av arbetarskyddsstyrelsen, som ock äger medgiva att för ändamålet må begagnas annan handling av typ som godkänts av styrelsen.

Förteckning eller handling, som ovan nämnts, skall förvaras å arbetsstället eller, om arbetet där upphört, hos arbetsgivaren under ett år utöver det kalenderår förteckningen eller handlingen avser.

Vad i denna paragraf är stadgat äger icke tillämpning å skogsarbete och ej heller å flottningsarbete utom såvitt angår arbete vid skiljeställe.

57 §.

Angående förfarandet vid läkarbesiktning enligt 28 § arbetarskyddslagen är särskilt stadgat.

Har minderårig under kalenderåret undergått läkarundersökning, som avses i 49 § andra stycket, erfordras under året icke sådan läkarbesiktning, varom ovan sägs, såvida ej besiktningsläkaren med hänsyn till den minderåriges sysselsättning finner skäl därtill. Vad nu sagts skall äga motsvarande tillämpning där den minderårige tidigare under året vid annat arbetsställe undergått läkarbesiktning som här avses.

Sysselsättes minderårig i skogsarbete eller flottningsarbete och är ej fråga om arbete vid skiljeställe, har den minderårige eller den som har vårdnaden om honom att sörja för att läkarintyget i den minderåriges arbetsbok årligen förnyas.

58 §.

Det åligger besiktningsläkare att vid besiktning som i 57 § sägs för envar besiktigad minderårig i dennes arbetsbok, med angivande av dagen

för besiktningen, göra anteckning om den minderåriges hälsotillstånd och kroppsutveckling. Finner besiktningsläkaren nödigt föreskriva särskilda villkor för den minderåriges fortsatta användande till visst arbete eller förbjuda att den minderårige vidare användes till sådant arbete, skall läkaren göra anteckning därom såväl i den minderåriges arbetsbok som i den i 69 § omförmälda inspektionsboken där sådan finnes. Då fråga är om ändrad sysselsättning, skall besiktningsläkaren såvitt möjligt lämna anvisningar rörande det slag av arbete, vartill den minderårige lämpligen kan användas.

Innan besiktningsläkare meddelar föreskrift som nu sagts, bör han samråda med arbetsgivaren därom.

59 §.

Har arbetarskyddsstyrelsen beträffande viss minderårig funnit skäl ändra eller upphäva föreskrift, som läkare infört i den minderåriges arbetsbok, skall styrelsen föranstalta om att anteckning därom göres i arbetsboken ävensom, där föreskriften införts i inspektionsbok varom förmäles i 69 §, i inspektionsboken.

60 §.

Besiktningsläkare är skyldig att, då han första gången besiktigar de vid ett arbetsställe sysselsatta minderåriga ävensom eljest, när skäl äro därtill, taga del av de minderårigas arbetsförhållanden på arbetsstället.

Arbetsgivaren skall, såvitt på honom ankommer, tillse att samtliga vid arbetsstället sysselsatta minderåriga infinna sig vid besiktning som avses i 57 §.

Det åligger minderårig att inställa sig till sådan besiktning.

61 §.

Besiktningsläkare har att i god tid före besiktningen underrätta arbetsgivaren om tiden därför. Har arbetsgivaren för arbetstagarna anställt särskild läkare, äger denne närvara vid besiktningen.

Om lokal skyddsverksamhet.

62 §.

Arbetsgivare, som ej själv helt leder skyddsarbetet på arbetsstället, skall uppdraga åt en eller flera personer (skyddsinspektör, personalkonsulent eller annan hos arbetsgivaren anställd) att i arbetsgivarens ställe i större eller mindre utsträckning handlägga frågor rörande arbetets sundhet och säkerhet. Där så skett, skall arbetsgivaren underrätta skyddsombuden därom samt om den ordning, vari hänvändelse till arbetsgivaren i skyddsfrågor skall göras. Arbetsgivaren har att jämväl tillse, att såväl arbetsledare som övriga arbetstagare medverka i skyddsarbetet.

Arbetsgivare eller hans ställföreträdare så ock annan arbetsledare skall i skyddsfrågor söka samråd med skyddsombuden.

63 §.

Till skyddsombud skall utses lämplig person med gott omdöme samt nödig insikt i och intresse för frågor rörande arbetets sundhet och säkerhet. Skyddsombud skall äga god förtrogenhet med arbetsförhållandena inom sitt skyddsområde.

Antalet skyddsombud bestämmes efter arbetsställets storlek, arbetets natur och arbetsförhållandena. Råder bland arbetstagarna tvekan om

vilket antal skyddsombud, som bör utses vid ett arbetsställe, eller om arbetsställets indelning i skyddsområden, bör före valet samråd ske med arbetsgivaren och vederbörande tillsynsorgan. Vid arbetsställe med flera avdelningar bör skyddsombud utses för varje avdelning eller grupp av avdelningar med likartat arbete. Där arbete bedrives på skift, bör för skiftlag med flera arbetstagare skyddsombud såvitt möjligt finnas bland arbetstagarna på varje skift. Där ett större antal kvinnliga arbetstagare sysselsättes, böra skyddsombud i erforderlig utsträckning utses även bland dessa.

Å arbetsställe, där arbete utföres av arbetstagare tillhörande olika yrkesgrupper, såsom inom byggnadsverksamhet, må skyddsombud utses inom varje grupp av arbetstagare. Äro arbetstagare vid ett arbetsställe fördelade på flera arbetsplatser, såsom i fråga om lastnings- och lossningsarbete, skogsavverknings- eller flottningsarbete eller andra därmed jämförliga arbeten, må skyddsombud utses för varje särskild arbetsplats, där ett flertal arbetstagare samtidigt sysselsättes.

64 §.

Skyddsombud, som har att skaffa sig noggrann kännedom om skyddsförhållandena inom sitt skyddsområde, skall verka för sundhet och säkerhet i arbetet samt söka vinna övriga arbetstagares medverkan därtill. Finner skyddsombud att viss skyddsåtgärd bör vidtagas, har ombudet att hos arbetsgivaren i den ordning denne föreskrivit göra framställning därom. Den som från skyddsombud mottagit sådan hänvändelse har att utan dröjsmål lämna ombudet besked i frågan. Har av skyddsombud i föreskriven ordning gjord framställning icke inom skälig tid beaktats, äger ombudet påkalla ingripande av yrkesinspektören eller, då fråga är om skyddsåtgärd jämlikt strålskyddslagen, av medicinalstyrelsens strålskyddsnämnd.

Där skyddskommitté finnes, äger skyddsombud direkt påkalla kommitténs behandling av skyddsfråga, som ombudet finner vara av större vikt.

Skyddsombud äger taga del av uppgifter i arbetsbok och förteckning, som avses i 56 §, av råd och anvisningar, som införas i sådan inspektionsbok, varom förmäles i 69 §, av skriftligt meddelande i skyddsfråga, som bilagts inspektionsboken, ävensom av intyg över besiktning och provning, varom förmäles i 33, 35, 36 och 39 §§.

Jsty anm. Allmän instruktion för skyddsombud vid SJ, se bil. 3, avd. VI.

65 §.

Antalet ledamöter i skyddskommitté bestämmes med hänsyn till antalet arbetstagare vid arbetsstället, arbetets natur och arbetsförhållandena.

Skyddskommitté har att överlägga om och till arbetsgivaren ställa förslag beträffande åtgärder för främjande av sundhet och säkerhet i arbetet. Till sådana åtgärder hänföras jämväl upplysnings- och propagandafrågor. Skyddskommitté bör taga del av upprättad statistik över de olycksfall och yrkessjukdomsfall, som inträffat vid arbetsstället, ävensom av råd och anvisningar, som införas i sådan inspektionsbok, varom förmäles i 69 §, samt av skriftligt meddelande i skyddsfråga som bilagts boken.

Jsty anm. Instruktion för skyddskommitté vid SJ, se bil. 3, avd. VII.

66 §.

Uppgift om namn på skyddsombud och dennes skyddsområde skall snarast möjligt efter förrättat val lämnas till arbetsgivaren och yrkes-

inspektören av de arbetstagare eller den organisation, som förrättat valet. Anmälan erfordras dock icke, när skyddsombud omväljes. Om nytt skyddsombud efterträder tidigare utsett skyddsombud, skall angivas vilken person det nya skyddsombudet ersätter.

Har arbetsgivare utsett ställföreträdare att handlägga skyddsfrågor eller har skyddskommitté tillsatts, skall yrkesinspektören skriftligen underrättas därom.

Det åligger arbetsgivare att på arbetsstället uppsätta anslag med uppgift om namn på ställföreträdare som avses i andra stycket samt om namn på skyddsombud och ledamöter av skyddskommitté.

Jsty anm. För i sista stycket nämnt anslag skall användas en för ändamålet inrättad blankett nr 181.8.

67 §.

Vid inspektion och annan förrättning å arbetsställe skall tillsynsorgan träda i förbindelse med skyddsombud, som är anträffbart på arbetsstället.

Tillsynsorgan är pliktigt att kostnadsfritt tillställa skyddsombud eller skyddskommitté avskrift av råd, anvisning eller annat skriftligt meddelande, som avlåtits till arbetsstället i skyddsfråga. Avskrift av sådant meddelande skall av skyddsombud eller skyddskommitté förvaras under minst två år, räknat från meddelandets datum. Avgår skyddsombud, skall dylik avskrift överlämnas till efterträdaren.

Om tillsynen.

68 §.

Tillsyn skall främst ägnas sådan verksamhet, som med hänsyn till arbetets natur eller de förhållanden varunder arbetet bedrives kan anses medföra särskild fara för ohälsa eller olycksfall.

Vid tillsynens utövande skall hänsyn tagas till vad som i varje fall kan anses skäligt med hänsyn till förevarande omständigheter och beaktas huru i det särskilda fallet ändamålet med arbetarskyddet må vinnas utan att arbetsgivaren onödigt betungas.

Tillsynsorgan bör tillhandagå såväl arbetsgivare och arbetstagare som skyddsombud med upplysningar, råd och anvisningar i frågor, som röra arbetets sundhet och säkerhet, samt verka för samarbete i sådana frågor.

69 §.

Å arbetsställe, varest i regel minst fem arbetstagare stadigvarande sysselsättas, skall, såvida ej yrkesinspektören eller arbetarskyddsstyrelsen medgiver undantag, finnas inspektionsbok, vari tillsynsorgan har att införa de råd och anvisningar, som tillsynsorganet vid inspektion å arbetsstället finner skäl att skriftligen meddela. Inspektionsbok skall, om yrkesinspektör så påfordrar, finnas jämväl vid mindre arbetsställe. Formulär till inspektionsbok fastställes av arbetarskyddsstyrelsen.

Skriftligt meddelande, som lämnas på annat sätt än i första stycket sägs, skall biläggas inspektionsboken eller på lämpligt sätt förvaras tillsammans med denna. Detsamma gäller beträffande intyg över besiktning och provning, varom förmäles i 33, 35, 36 och 39 §§.

Inspektionsbok, meddelanden och intyg, som ovan nämnts, skola förvaras lätt tillgängliga. De skola förvaras å arbetsstället eller, om arbetet

där upphört, hos arbetsgivaren under minst fem år, räknat beträffande inspektionsbok från den dag, då anteckning däri senast gjordes, och i fråga om meddelande eller intyg från detsammas datum. Beträffande intyg, som här avses, äger arbetarskyddsstyrelsen föreskriva annan förvaringstid än nu sagts. Överlåtes verksamheten å arbetsstället skola där förvarade inspektionsböcker, meddelanden och intyg av överlåtaren överlämnas till den nye innehavaren.

Jsty anm. För nu nämnt ändamål finns inrättade särskilda anteckningsböcker, SJ bl. 181.1 och 181.2. Den senare blanketten är inrättad för kopieskrift. I övrigt är båda blanketterna lika.

Inspektionsbok enligt bl. 181.2 skall användas vid större arbetsställen, vartill räknas *huvudverkstäder* samt vid *maskinavdelningen* lok- och vagnstationer samt driftverkstäder, som förestås av tjänstehavare i lägst mästares grad, och vid *trafikavdelningen* stationer av lägst klass 27. På sistnämnda stationer skall böckerna förvaras på föreståndarens expedition. I övrigt skall bl. 181.1 användas, varvid varje sektion vid ban-, maskin- resp. trafikavdelningen betraktas som ett arbetsställe. Likaså skall varje förrådsavdelning ävensom sådana billinjer, som är direkt underställda distriktschef, anses utgöra ett arbetsställe. Därför bör på varje distriktskansli, sektionsföreståndarexpedition och förrådsintendentskontor uppläggas inspektionsbok enligt bl. nr 181.1.

Rapporter eller anteckningar från inspektionsresor, som avlämnas av yrkesinspektionens inspektörer och vilka brukar översändas från järnvägsstyrelsen via distriktscheferna, skall införas i berörda inspektionsböcker. Detsamma gäller andra meddelanden i arbetarskyddsavseende, som lämnas av nyssnämnda inspektörer och andra inspektionsförrättare eller tillsynsorgan. Det kan även komma ifråga att i böckerna inklistra eller på annat sätt bilägga skrivelser, meddelanden eller intyg.

Skyddsombud och skyddskommitté är berättigade taga del av innehållet i inspektionsböckerna och i de handlingar, som bilagts dem.

Särskilda bestämmelser.

70 §.

Å arbetsställe, varest i regel minst fem arbetstagare stadigvarande sysselsättas, skola finnas tillgängliga arbetarskyddslagen och denna kungörelse jämte de författningar, som innefatta ändringar i eller tillägg därtill eller som utfärdats med stöd av arbetarskyddslagen och röra den å arbetsstället bedrivna verksamheten.

Arbetarskyddsstyrelsen må föreskriva, att vad i första stycket stadgas skall gälla även annat arbetsställe än där sägs.

Jsty anm. 1. Förenämnda lag, kungörelse och författningar har, för att finnas tillgängliga på berörda arbetsställen, i sin helhet intagits i bilaga 3 till särtryck 4.

Bilagan jämte art. 75 har dessutom sammanförts till ett separattryck ur särtryck 4, Arbetarskyddsföreskrifter vid SJ, vilket skall *dels* tilldelas ledamöterna i skyddskommitté och samtliga skyddsombud och deras ersättare, *dels*, i den omfattning platsbefälet bestämmer, hållas tillgängligt på de arbetsställen, där skyddsombud skall finnas och tillgängliga exemplar av särtryck 4 icke anses tillfyllest.

2. Utöver de i bilaga 3 intagna kungörelserna har K. Maj:t den 6 maj 1949 utfärdat ytterligare följande kungörelser i anslutning till arbetarskyddslagen, vilka i mån av behov bör anskaffas för berörda linjebefälsexpeditioner, nämligen

om läkarundersökning och läkarbesiktning till förebyggande av vissa yrkessjukdomar och om gottgörelse för dylik läkarundersökning och besiktning (nr 211 resp. 212) samt

om läkarundersökning och läkarbesiktning av minderåriga arbetstagare och om gottgörelse för sådan läkarundersökning och besiktning (nr 213 resp. 214).

71 §.

Å varje arbetsställe, där hantverks-, industriellt, byggnads- eller transportarbete bedrives, skall, såframt icke för samtliga arbetstagare undantag meddelats från vad i 21 § arbetarskyddslagen stadgas, på lämp-

lig plats finnas anslagen uppgift angående tiden för veckovila för arbetstagarna eller, där tiden icke är densamma för alla arbetstagare eller grupper av dem, för varje grupp eller arbetstagare. Innehåller arbetstidsschema, varom stadgas i lagen den 16 maj 1930 (nr 138) om arbetstidens begränsning, uppgift i nu nämnda hänseenden, erfordras ej särskilt anslag.

Jsty anm. Ovannämnda lag den 16 maj 1930 äger icke tillämpning på arbete, som bedrives av staten.

72 §.

Underlåter arbetsgivare att föranstalta om besiktning och provning, som av arbetarskyddsstyrelsen föreskrivits med stöd av 33, 35, 36 eller 39 §,

eller brukar arbetsgivare tryckkärl, lyftanordning, transportanordning eller lyftredskap i strid mot vad i 33 § tredje stycket, 35 § tredje stycket, 36 § tredje stycket eller 39 § tredje stycket stadgas,

straffes med dagsböter.

Försummar arbetsgivare att fullgöra anmälningsskyldighet, varom stadgas i 5, 9 eller 55 §, eller att till yrkesinspektören ingiva intyg eller annan handling, som i 33, 35, 36 eller 39 § sägs, eller att efterkomma föreskrift, som meddelats med stöd av 33 § femte stycket, eller att iakttaga vad enligt 52, 53, 54, 56, 69, 70 eller 71 § åligger honom, straffes med böter från och med fem till och med trehundra kronor.

Den som underlåter att föranstalta om besiktning och provning eller försummar att fullgöra anmälningsskyldighet eller att ingiva intyg eller annan handling må dock ej dömas till straff, därest omständigheterna giva vid handen att underlåtenheten eller försummelsen haft sin grund i tillfälligt förbiseende.

73 §.

Inrättar någon bergverkstad eller därmed jämförlig helt under jord förlagd arbetslokal utan att arbetarskyddsstyrelsen lämnat medgivande därtill, när sådant fordras enligt 8 §, eller åsidosätter någon de villkor, som föreskrivits för dylikt medgivande, straffes, där missförhållande som i 53 § arbetarskyddslagen sägs ej föreligger, med dagsböter.

74 §.

Böter tillfalla kronan.

75 §.

Vad i 70 § arbetarskyddslagen är föreskrivet skall äga motsvarande tillämpning såvitt angår efterlevnaden av 5 §, 33 § andra, tredje och femte styckena, 35 § andra och tredje styckena, 36 § andra och tredje styckena, 39 § andra och tredje styckena, 52—56 §§, 60 § andra stycket samt 69—71 §§ här ovan.

76 §.

Talan mot beslut av arbetarskyddsstyrelsen i fråga, som omförmäles i denna kungörelse, föres genom besvär hos Konungen i den ordning, som är bestämd för överklagande av förvaltande myndigheters och ämbetsverks beslut.

Ändringstryck nr 53 (8 blad)
Jan. 1957

Denna kungörelse träder i kraft den 1 juli 1949.

Genom denna kungörelse upphäves kungörelsen den 31 december 1912 (nr 388) angående gottgörelse för utfärdande av intygsböcker för minderåriga arbetare.

Finnes vid arbetsställe sådan anteckningsbok, varom föreskrives i 30 § lagen den 29 juni 1912 (nr 206) om arbetarskydd, skall den anses såsom inspektionsbok enligt 69 § denna kungörelse. Förteckning enligt 32 § samma lag skall anses såsom förteckning enligt 56 § denna kungörelse.

Genom kungörelse den 21 september 1956 (nr 476), som trätt i kraft den 1 januari 1957, har 31, 33, 35, 36, 39, 41, 64, 69, 72 och 75 §§ erhållit ändrad lydelse och följande kungörelser upphävts:

kungörelsen den 23 maj 1919 (nr 301) angående registrering och besiktning av vissa ångpannor m m,

kungörelsen den 23 december 1931 (nr 426) om uppfordringsanordningar för personbefordran i gruvor och stenbrott samt

kungörelsen den 14 januari 1938 (nr 16) om användande av livbälte jämte säkerhetslina vid arbete å vissa hustak.

Eftergift, som beviljats med stöd av kungörelsen angående registrering och besiktning av vissa ångpannor m m eller kungörelsen om uppfordringsanordningar för personbefordran i gruvor och stenbrott, skall fortfarande äga giltighet till dess den därför bestämda tiden utgår eller, där eftergiften beviljats utan begränsning till viss tid, vederbörande myndighet finner skäl återkalla densamma.

III. Kungl. Maj:ts kungörelse den 6 maj 1949 (nr 209) om förbud att använda minderårig till vissa farliga arbeten.

Kungl. Maj:t har, med stöd av 26 § andra stycket och 75 § arbetarskyddslagen den 3 januari 1949 (nr 1), funnit gott förordna som följer.

1 §.

Till arbete, som angives i bifogade förteckning, må arbetstagare under aderton år (minderårig) icke användas i vidare mån än som är medgivet i förteckningen.

Från kungörelsens tillämpning undantages arbete, som elev utför vid anstalt för yrkesutbildning eller avdelning därav.

Beträffande förbud att använda minderårig till målningsarbete med blyfärg är särskilt stadgat.

2 §.

Finner arbetarskyddsstyrelsen den fara, som i regel är förbunden med arbete som avses i 1 § första stycket, i visst fall på grund av särskilt förhållande icke vara för handen, äger styrelsen för sådant fall lämna tillstånd att använda minderårig till arbetet.

3 §.

Arbetsgivare, som använder minderårig till arbete i strid mot vad i 1 § första stycket stadgats, straffes med dagsböter. Den som har vårdnaden om den minderårige vare, där användandet skett med hans vetskap och vilja, förfallen till böter från och med fem till och med femtio kronor.

4 §.

Böter tillfalla kronan.

5 §.

Vad i 70 § arbetarskyddslagen är föreskrivet skall äga motsvarande tillämpning såvitt angår efterlevnaden av denna kungörelse.

Denna kungörelse träder i kraft den 1 juli 1949, då kungörelsen den 26 september 1930 (nr 344) angående förbud mot minderårigs användande till vissa farliga arbeten upphör att gälla.

Eftergift beviljad med stöd av den äldre kungörelsen skall fortfarande äga giltighet, till dess den därför bestämda tiden utgår eller, där eftergiften beviljats utan begränsning till viss tid, vederbörande myndighet finner skäl att återkalla den.

Den nya kungörelsen utgör icke hinder för att minderårig, som vid tiden för kungörelsens ikraftträdande i behörig ordning användes till arbete, vartill han enligt kungörelsen icke må användas, fortfarande användes till sådant arbete, intill dess vederbörande yrkesinspektör annorlunda bestämmer.

Ändringstryck nr 27 (27 blad)
Sept. 1949.

Förteckning.

Minderårig får ej användas till	Förbudet gäller ej
1. Utvinning, bearbetning eller blandning av kvartshaltigt material, där risk för stendammslunga (silikos) föreligger. Sandblästring samt uppslagning eller rensning av stålgjutgods.	—
2. Bråkning, häckling eller kardning av lin, hampa, jute, tagel eller hår. Rivning eller sortering av lump eller shoddy samt piskning eller lagning av säckar i samband därmed. Sortering av smutskläder.	Där arbetssätt och vidtagna åtgärder till förebyggande av ohälsa genom damm eller smittoförande arbetsmaterial godkänts av yrkesinspektören och denne medgivit. att minderårig användes till arbetet.
3. Betning, betsning eller härdning av metallföremål samt etsning. Förtenning, förzinkning, förkromning, metallisering eller sprutmålning.	Härdning i vatten eller olja eller sprutmålning med färg, som ej innehåller skadligt ämne, samt ej heller, beträffande minderårig som fyllt sexton år, annat här avsett arbete, där arbetssätt samt förefintliga ventilations- och utsugningsanordningar godkänts av yrkesinspektören och denne medgivit, att den minderårige användes till arbetet.
4. Tillsyn och skötsel av gasgenerator eller acetylengasverk med tillhörande apparater och ledningar.	—
5. Svetsning eller skärning med gas eller elektrisk ström.	Beträffande minderårig, som fyllt sexton år, där arbetssätt samt förefintliga ventilations- och utsugningsanordningar godkänts av yrkesinspektören och denne medgivit, att den minderårige användes till arbetet.
6. Framställning, bearbetning eller annat handhavande av bly eller blylegering, där risk för blyförgiftning föreligger.	Beträffande minderårig, som fyllt sexton år, där yrkesinspektören med hänsyn till arbetssätt och hygieniska förhållanden på arbetsplatsen medgivit, att den minderårige användes till arbetet.

Minderårig får ej användas till	Förbudet gäller ej
7. Tillverkning, bearbetning eller annat handhavande av sådan vara, som enligt giftstadgan den 26 november 1943 (nr 877) är att hänföra till gift av första klassen.	Beträffande minderårig, som fyllt sexton år, där arbetssätt samt förefintliga ventilations- och utsugningsanordningar godkänts av yrkesinspektören och denne medgivit, att den minderårige användes till arbetet.
8. Arbete av annat slag än under punkterna 1—7 sägs, vid vilket damm, rök, gas eller ånga med giftig, frätande eller på annat sätt skadlig inverkan uppkommer och sprides i farlig mängd.	Där arbetssätt och vidtagna åtgärder till förebyggande av ohälsa godkänts av yrkesinspektören och denne medgivit, att minderårig användes till arbetet.
9. Arbete med borr-, mejsel- eller nitverktyg eller annat därmed jämförligt verktyg, där risk för skada genom stötverkan föreligger. Arbete vid skobankningsmaskin.	———
10. Sysselsättning som ansvarig skötare av förbränningsmotor eller motor, driven medelst ånga, vatten eller vind, eller elektrisk motor.	Beträffande minderårig, som fyllt sexton år, där yrkesinspektören medgivit, att den minderårige användes till arbetet.
11. Igångsättning av transmission samt av- och påläggande av rem, lina, kedja eller kätting, medan transmissionen är i gång.	Där anordning för utförande av arbetet godkänts av yrkesinspektören eller denne på grund av särskilt förhållande medgivit. att minderårig användes till arbetet.
12. Arbete vid mekaniskt driven cirkel-, band- eller ramsåg eller fräs-, kutter-, hyvel- eller annan därmed jämförlig maskin för träbearbetning; maskin för kapning eller klyvning av ved; excenter- eller friktionspress, digeltryckpress, förgyllningspress, stansmaskin, hejare, sax, klipp- eller skärmaskin; valsmaskin, mangel, riv- eller blandningsmaskin eller centrifug.	Beträffande minderårig, som fyllt sexton år, där arbetssätt och förefintliga skyddsanordningar godkänts av yrkesinspektören samt denne medgivit, att den minderårige användes till arbetet.
Matning eller skötsel av tröskverk, halmfläkt eller halmpress eller mekaniskt driven hackelsemaskin.	Där förefintliga skyddsanordningar godkänts av yrkesinspektören.

Ändringstryck nr 27 (27 blad)
Sept. 1949.

Minderårig får ej användas till	Förbudet gäller ej
13. Sysselsättning som ansvarig skötare av ångpanna, kokare eller annat därmed jämförligt tryckkärl.	Där yrkesinspektören med hänsyn till tryckkärlets eller anläggningens art medgivit, att minderårig användes till arbetet.
14. Tillsyn och skötsel av elektrisk starkströmsanläggning samt arbete å eller invid spänningsförande del av sådan anläggning.	Vakthållning eller passning vid elektrisk anläggning för spänning av högst 250 volt till jord, under förutsättning att ansvarig maskinist finnes samt den minderårige fyllt sexton år och yrkesinspektören medgivit, att den minderårige användes till arbetet.
15. Sysselsättning som förare eller skötare av mekaniskt driven hiss, kran, travers, linbana, hängbana, släpskopa eller annan därmed jämförlig lyft- eller transportanordning. Sysselsättning som spelstyrare eller mottagare vid uppfordring ur gruva eller stenbrott.	Manövrering av tryckknappshiss eller manövrering av annan hiss, såframt minderårig fyllt femton år och med intyg av hissbesiktningsman styrker sig vara fullt förtrogen med hissens manövrering.
16. Förande av lokomotiv, truck, motorfordon eller motorredskap. Spårväxling eller vagnskoppling vid järnväg eller annan spårbana för motordrivna fordon.	Förande av truck, motorcykel, traktor eller annat motorredskap, såframt den minderårige fyllt sexton år.
17. Smörjning, rengöring, reparation eller annan därmed jämställd tillsyn av igång varande motor, transmission, arbetsmaskin eller annan maskinell anordning.	Smörjning eller rengöring av maskinell anordning, som är på sådant sätt inbyggd eller skyddad, att minderårig därvid icke kan komma i beröring med anordningens rörliga delar, samt ej heller annan tillsyn, som utföres under sådana förhållanden att yrkesinspektören medgivit, att minderårig användes till arbetet.
18. Tillverkning, bearbetning eller annat handhavande av sprängämne, krut, sprängkraftigt tändmedel eller sprängladdad ammunition samt tillverkning eller bearbetning av metallegering med hög magnesiumhalt, celluloid eller annat därmed från brand- och explosionsfaresynpunkt jämförligt ämne.	Beträffande minderårig, som fyllt sexton år, där yrkesinspektören medgivit, att den minderårige användes till arbetet.

IV. Kungl. Maj:ts kungörelse den 6 maj 1949 (nr 210) om förbud att använda arbetstagare till målningsarbete med blyfärg.

Kungl. Maj:t har, med stöd av 14, 16 och 75 §§ arbetarskyddslagen den 3 januari 1949 (nr 1), funnit gott förordna som följer.

1 §.

Manlig arbetstagare under aderton år eller kvinnlig arbetstagare må icke användas till arbete, som avser målning med blyfärg.

Med blyfärg förstås i denna kungörelse blykarbonat (blyvitt) och blysulfat samt annan färg, vari blykarbonat eller blysulfat ingår.

2 §.

Manlig arbetstagare, som fyllt aderton år, må ej heller användas till arbete, som avser målning med blyfärg av byggnad invändigt, under annan förutsättning än att färgen icke innehåller bly i form av blykarbonat eller blysulfat till större mängd än två procent, räknat som metalliskt bly. Vad nu sagts skall dock icke gälla beträffande dekorationsmålning eller målningsarbete, som består i uppdragande av fina linjer eller konturer.

3 §.

Arbetarskyddsstyrelsen äger, efter hörande av vederbörande sammanslutningar av arbetsgivare och arbetstagare, medgiva att manlig arbetstagare under aderton år må utan hinder av vad i 1 § sägs användas till arbete, som avser målning med blyfärg, där så erfordras för hans yrkesutbildning. Sådant medgivande må dock lämnas endast beträffande målningsarbete, vartill manlig arbetstagare, som fyllt aderton år, må användas jämlikt denna kungörelse.

I fråga om målning invändigt av byggnad, som hör till industriell anläggning eller järnvägsstation, må arbetarskyddsstyrelsen, efter hörande av vederbörande sammanslutningar av arbetgivare och arbetstagare, där så prövas nödigt medgiva undantag från det i 2 § stadgade förbudet.

4 §.

Till förebyggande av ohälsa i följd av målning med blyfärg åligger det arbetsgivaren att, utöver vad som sägs i arbetarskyddslagen eller med stöd av densamma meddelad föreskrift, särskilt tillse

a) att färgen endast i form av pasta eller färdigberedd färg handhaves av arbetstagarna,

b) att vid färgens anbringande medelst sprutning ävensom vid torrslipning eller torrskrapning av färg åtgärder till förebyggande av förgiftning äro vidtagna,

c) att tillfredsställande tvättanordningar finnas tillgängliga för arbetstagarna såväl under det arbetet pågår som efter dess slut,

d) att arbetstagarna under hela den tid, då arbetet pågår, bära särskilda arbetskläder samt

e) att nödiga åtgärder äro vidtagna för att hindra att arbetstagarnas under arbetet avlagda kläder förorenas av blyfärg.

Av arbetarskyddsstyrelsen meddelade råd och anvisningar till förebyggande av ohälsa i följd av målning med blyfärg skola genom arbetsgivarens försorg tilldelas varje arbetstagare, som sysselsättes med sådant arbete.

Ändringstryck nr 27 (27 blad)
Sept. 1949.

5 §.

Insjuknar arbetstagare, som sysselsättes med målningsarbete, i blyförgiftning eller sjukdom som kan misstänkas vara föranledd av sådan förgiftning, åligger det arbetsgivaren att, så snart han erhållit kännedom om sjukdomsfallet, göra skriftlig anmälan därom till yrkesinspektören. Sådan anmälningsskyldighet åvilar också läkare, vilken vårdar arbetstagare under sjukdom som nu sagts.

Formulär till anmälan, som avses i denna paragraf, fastställes av arbetarskyddsstyrelsen efter samråd med medicinalstyrelsen.

6 §.

Då anmälan enligt 5 § gjorts, så ock eljest, där så finnes nödigt, äger yrkesinspektören hos arbetarskyddsstyrelsen göra framställning om läkarundersökning av alla eller en del av de arbetstagare, som å visst arbetsställe eller hos viss arbetsgivare sysselsättas med målningsarbete.

Har sådan framställning skett, äger arbetarskyddsstyrelsen förordna om läkarundersökning.

7 §.

Läkare, som verkställer undersökning varom i 6 § sägs skall snarast avgiva rapport däröver till yrkesinspektören. Framgår vid undersökningen att särskilda åtgärder böra vidtagas till förebyggande av att blyförgiftning uppstår eller förvärras, skall detta angivas i rapporten.

Yrkesinspektör äger föreskriva särskilda villkor för att arbetstagare, som ådragit sig blyförgiftning, må användas till arbete, som avser målning med blyfärg, eller förbjuda att han användes till sådant arbete eller ock meddela eljest erforderliga föreskrifter för målningsarbetets fortsatta bedrivande.

Innefattar föreskrift som avses i föregående stycke föreläggande eller förbud, må klagan däröver föras hos arbetarskyddsstyrelsen inom två veckor från den dag klaganden erhöll del av densamma. Underrättelse härom skall lämnas då föreläggandet eller förbudet meddelas.

8 §.

Arbetsgivare, som använder arbetstagare till arbete i strid mot förbud, varom stadgats i 1 eller 2 §, eller underlåter att ställa sig till efterrättelse föreskrift, som meddelats honom med stöd av 7 §, straffes med dagsböter.

Var arbetstagaren under aderton år, vare den som har vårdnaden om honom, där användandet skett med hans vetskap och vilja, förfallen till böter från och med fem till och med femtio kronor.

9 §.

Försummar arbetsgivare att fullgöra anmälningsskyldighet, som föreskrives i 5 §, dömes till böter från och med fem till och med trehundra kronor.

10 §.

Böter tillfalla kronan.

11 §.

Vad i 70 § arbetarskyddslagen är föreskrivet skall äga motsvarande tillämpning såvitt angår efterlevnaden av 1, 2 och 5 §§ här ovan.

12 §.

Talan mot beslut av arbetarskyddsstyrelsen i fråga, varom förmäles i denna kungörelse, föres genom besvär hos Konungen i den ordning, som är bestämd för överklagande av förvaltande myndigheters och ämbetsverks beslut.

Denna kungörelse träder i kraft den 1 juli 1949.

V. Yrkesinspektionsverksamheten vid statens järnvägar.

Kungl. Maj:t har genom skilda kungörelser förordnat, att den tillsyn å efterlevnaden av arbetarskyddslagen och med stöd av densamma meddelade föreskrifter, som åligger yrkesinspektör, skall i vad angår vissa arbetsområden, utövas av särskilda befattningshavare i egenskap av specialinspektörer inom yrkesinspektionen.

Bl. a. har genom kungörelse den 17 december 1948, nr 822, förordnats, att byrådirektören och chefen för arbetarskyddsstyrelsens trafikavdelning i egenskap av specialinspektör skall utöva ifrågavarande tillsyn i vad angår vissa arbeten inom trafikväsendet, avseende järnvägs-, spårvägs-, bil- och busstrafik. Den specialinspektion, som besörjes av nämnde byrådirektör jämte medhjälpare, benämnes *Yrkesinspektionen för landtrafiken.*

Sedan arbetarskyddsstyrelsen enligt bemyndigande beslutat om jämkning av gränsen mellan yrkesinspektörs och resp. specialinspektörers befogenhet, hava följande föreskrifter fastställts rörande yrkesinspektionsverksamheten vid statens järnvägar.

1. Av *yrkesinspektörerna,* med i det följande angivna adresser och tillsynsområden, handläggas ärenden rörande

a) huvudverkstäder och huvudförråd med till dem hörande anläggningar och materiel,

b) hus- och andra byggnadsarbeten, såsom anläggning av nya banor, broar m. m., allt under förutsättning att arbetena utföras av särskild, trafikföretaget utomstående företagare eller entreprenör, vilken ansvarar för arbetet,

c) arbete i trafikföretag tillhörande grustag, varifrån grus till övervägande del levereras till trafikföretaget utomstående,

d) hiss i trafikföretag tillhörig byggnad, där hissen användes i rörelse, varå arbetarskyddslagen äger tillämpning,

e) stämpling och registrering av alla ångpannor utom sådana, som tillhöra rullande materiel, samt

f) av trafikföretag bedriven tryckeriverksamhet.

2. Av *socialinspektörerna* — en dylik tjänstehavare är placerad hos varje yrkesinspektör — handläggas inom vederbörande tillsynsområden ärenden rörande vid järnvägsdriften förekommande arbeten, vartill kvinnor användas.

3. Av *kommerskollegium* och av de kollegium underställda statsinspektörerna inom *statens elektriska inspektion,* med adress och tillsynsområden, som angivas i det följande, handläggas ärenden rörande skydd mot olycksfall genom inverkan av elektrisk ström vid starkströmsanläggningar, varvid frågor berörande den elektriska järnvägsdriften handläggas av kommerskollegium och övriga frågor av statsinspektörerna i resp. distrikt.

4. Av *Stockholms Stads Byggnadsnämnd,* adress Stadshuset, Stockholm, handläggas ärenden rörande hissar i statens järnvägar tillhöriga bostadshus i Stockholm.

5. Av *fartygsinspektionen,* adress Kommerskollegium, handläggas ärenden rörande SJ tågfärjor och annan fartygsmateriel.

6. Av *yrkesinspektionen för landtrafiken,* adress Rålambsvägen 3—5, Stockholm, handläggas i vad gäller dels *järnvägstrafik,* dels *buss- och biltrafik,* vilken bedrives av SJ eller genom bolag, som äges av SJ, samtliga frågor rörande arbetarskydd utom de frågor, som enligt 1—5 här ovan handläggas av andra tillsynsorgan.

Ändringstryck nr 27 (27 blad)
Sept. 1949.

Yrkesinspektörerna hava följande adresser och tillsynsområden:

första	distriktet,	adress Stockholm, omfattande Stockholms stad och Gotlands län,
andra	»	, adress Stockholm, omfattande Stockholms, Uppsala och Västmanlands län,
tredje	»	, adress Linköping, omfattande Södermanlands och Östergötlands län,
fjärde	»	, adress Jönköping, omfattande Jönköpings, Kronobergs och Kalmar län,
femte	»	, adress Malmö, omfattande Blekinge, Kristianstads och Malmöhus län,
sjätte	»	, adress Göteborg, omfattande Hallands samt Göteborgs och Bohus län,
sjunde	»	, adress Borås, omfattande Skaraborgs län samt den i Västergötland liggande delen av Älvsborgs län,
åttonde	»	, adress Karlstad, omfattande Älvsborgs län med undantag av den till sjunde distriktet hörande delen därav samt Värmlands och Örebro län,
nionde	»	, adress Gävle, omfattande Kopparbergs och Gävleborgs län,
tionde	»	, adress Härnösand, omfattande Västernorrlands och Jämtlands län, samt
elfte	»	, adress Umeå, omfattande Västerbottens och Norrbottens län.

Statsinspektörerna inom Statens elektriska inspektion, Storkyrkobrinken 9, Stockholm, hava följande tillsynsområden:

östra	distriktet,	Stockholms, Östergötlands, Västmanlands, Uppsala, Örebro och Gotlands län,
södra	»	, Kalmar, Jönköpings, Kronobergs, Blekinge, Kristianstads, Malmöhus och Hallands län,
västra	»	, Kopparbergs, Värmlands, Älvsborgs samt Göteborgs och Bohus län,
norra	»	, Norrbottens, Västerbottens, Västernorrlands, Jämtlands och Gävleborgs län.

Ur Kungl. Maj:ts instruktion för yrkesinspektionen den 18 juni 1949, SFS nr 429, återgivas följande föreskrifter angående tillsynsorganens allmänna åligganden:

12 §. Tillsynsorganen skola lämna varandra de upplysningar, som erfordras för tjänstens fullgörande. Erhåller tillsynsorgan kännedom om missförhållande, som påkallar åtgärd av annat tillsynsorgan, och finnes anledning antaga, att missförhållandet är obekant för detta, skall det senare organet ofördröjligen underrättas om missförhållandet.

14 §. Då inspektion verkställes, har tillsynsorgan att underrätta arbetsgivaren eller hans ställföreträdare å arbetsstället om besöket, såvida tillsynsorganet icke anser, att dylik anmälan skulle vara till förfång för tjänstens utövande. På anfordran av arbetsgivaren eller hans ställföreträdare skall tillsynsorganet styrka sin behörighet.

15 §. Vid tillsynens utövande skall hänsyn tagas till vad som i varje särskilt fall kan anses skäligt med hänsyn till förevarande omständigheter och beaktas huru i det särskilda fallet ändamålet med arbetarskyddet må vinnas utan att arbetsgivaren onödigt betungas.

Inspektion skall utföras på sådant sätt, att den ej mer än nödigt rubbar gången av det arbete, varå förrättningen har avseende, och må icke företagas nattetid, där ej skäl finnes antaga, att arbetet då pågår.

16 §. Har tillsynsorgan från arbetstagarna eller organisation, genom vilken de kunna anses företrädda, mottagit anmälan om missförhållande, åligger det tillsynsorganet att så snart ske kan vidtaga den åtgärd som påkallas därav. Där ej särskilda omständigheter till annat föranleda, bör tillsynsorganet, innan annan åtgärd vidtages, bereda arbetsgivaren eller hans ställföreträdare å arbetsstället tillfälle att yttra sig över anmälningen.

Anmälan från enskild arbetstagare skall av tillsynsorgan behandlas som strängt förtrolig; och tillsynsorgan må icke meddela arbetsgivaren eller hans ställföreträdare, att inspektionsbesök föranletts av sådan anmälan.

VI. Allmän instruktion för skyddsombud vid SJ.

1. Skyddsombud skall inom sitt skyddsområde verka för ökad sundhet och säkerhet i arbetet samt söka vinna den övriga personalens inom området medverkan därtill.

2. För främjande av ökad sundhet åligger det skyddsombud att

förskaffa sig kännedom om befintliga anordningar mot ohälsa och vara uppmärksam på att erforderliga ventilations- och andra hygieniska anordningar finnas och äro i gott skick samt att mat-, kläd-, tvätt- och toalettrum kunna anses tillfredsställa rimliga fordringar på sundhet,

äga kunskap om av yrkesinspektionen och andra tillsynsorgan samt av befälet meddelade föreskrifter för motverkande av ohälsa samt iakttaga, huruvida dessa föreskrifter följas,

vid sjukdom, som kan misstänkas vara föranledd av förhållanden å arbetsplatsen, söka utröna orsaken.

3. För främjande av ökad säkerhet åligger det skyddsombud att

förskaffa sig kännedom om befintliga säkerhetsanordningar och uppmärksamma, om dessa äro i gott skick och komma till avsedd användning,

förskaffa sig kunskap om de av yrkesinspektionen och vederbörande befäl meddelade säkerhetsföreskrifter, som gälla inom skyddsområdet, och iakttaga, huruvida dessa föreskrifter följas,

söka utröna orsaken till inträffat olycksfall eller tillbud till olycksfall samt söka bilda sig uppfattning om på vad sätt olycksfallet eller tillbudet kunnat undvikas.

4. För att vinna den övriga personalens intresse för och medverkan till ökad sundhet och säkerhet åligger det skyddsombud att

för personalen framhålla vikten av att god ordning och snygghet råder på arbetsplatsen samt i mat-, kläd-, tvätt- och toalettrum, ävensom hos personalen inskärpa betydelsen av att givna skydds- och ordningsföreskrifter följas,

upplysa vederbörande, särskilt nyintagna och minderåriga, om i arbetet förefintliga yrkesfaror och sättet att undvika dem.

5. Skyddsombud har att inom sitt skyddsområde i frågor rörande arbetets sundhet och säkerhet mottaga anmälan från befattningshavare, som i dessa hänseenden anser missförhållande förefinnas. Skyddsombud skall — vare sig dylik anmälan skett eller icke — om missförhållande finnes föreligga, göra anmälan härom till närmaste befäl.

Ändringstryck nr 27 (27 blad)
Sept. 1949.

6. Skyddsombud äger, såvitt angår förhållanden inom skyddsområdet, rätt att, efter anmälan till närmaste befäl, närvara vid
yrkesinspektionens och skyddskommittés förrättningar, och är jämväl pliktigt att efter kallelse infinna sig till dessa,
undersökningar, som av arbetsledningen verkställas i anledning av sjukdomar, som kunna misstänkas vara yrkessjukdomar, eller i anledning av sådana olycksfall eller tillbud därtill, som ur säkerhetssynpunkt äro anmärkningsvärda.

Tid, som åtgår för skyddsombuds deltagande i skyddskommittés sammanträde eller för att närvara vid förrättningar och undersökningar, till vilka vederbörande kallas i egenskap av skyddsombud, anses som tjänstgöring.

Skyddsombud äger att av tillsynsorgan kostnadsfritt erhålla avskrift av råd, anvisning eller annat skriftligt meddelande, som avlåtits till arbetsstället i skyddsfråga. Avskrift av sådant meddelande skall av skyddsombud förvaras under minst två år, räknat från meddelandets datum. Avgår skyddsombud, skall dylik avskrift överlämnas till efterträdaren.

Skyddsombud äger även taga del av yrkesinspektörernas inspektionsbok med därtill hörande skrivelser för det skyddsområde ombudet företräder, ävensom av förefintlig olycksfallsstatistik.

7. Skyddsombud skall fullgöra sina funktioner på sådant sätt, att minsta möjliga intrång sker i ombudets tjänstgöring.

Med hänsyn till att skyddsombud har att skaffa sig noggrann kännedom om skyddsförhållandena inom sitt skyddsområde, må dock skyddsombud, som utsetts att i arbetarskyddsfrågor företräda personalen å en eller flera arbetsplatser utom stationsorten, beredas tillfälle att i samband med tillträdandet av sådant uppdrag och då så av skyddsförhållandena å viss arbetsplats kan anses motiverat besöka ombudet sålunda underställda arbetsplatser. För dessa studiebesök må tjänstgöringstid tagas i anspråk, dock utan rätt för vederbörande att därunder åtnjuta traktamentsersättning. För ändamålet må användas högst den tid, som vederbörande sektionsföreståndare prövar skälig i förhållande till antalet och storleken av de arbetsplatser, som behöva besökas, och resemöjligheterna. De olika resorna ordnas i samråd med arbetsföreståndaren å tider, som denne med hänsyn till arbetet å det egna arbetsstället finner lämpligast.

VII. Instruktion för skyddskommitté vid SJ.

1. Kommittén överlägger om åtgärder för främjande av sundhet och säkerhet å arbetsstället samt äger att till distriktschefen eller styrelsen framföra förslag i dylika frågor i det fall icke linjebefälet äger befogenhet vidtaga erforderliga åtgärder. Därvid bör uppmärksamhet ägnas bland annat undervisning och propaganda samt förseelser mot skydds- och ordningsföreskrifter. Kommittén äger att av tillsynsorgan erhålla avskrift av råd, anvisning eller annat skriftligt meddelande, som avlåtits till arbetsstället i skyddsfråga. Avskrift av sådant meddelande skall av kommittén förvaras under minst två år, räknat från meddelandets datum. Kommittén må även taga del av yrkesinspektörernas inspektionsböcker med därtill hörande skrivelser samt av förefintlig olycksfallsstatistik.

2. Kommittén skall hålla ordinarie sammanträde minst en gång varje halvår å dag, som bestämmes av ordföranden. Ärende, som icke lämpligen kan anstå till ordinarie sammanträde, må upptagas till behandling å extra sammanträde.

3. Kallelse till ordinarie sammanträde skall vara kommittéledamöterna tillhanda senast 15 dagar före sammanträdet. Förslag till ärende, avsett att behandlas å kommittés ordinarie sammanträde, skall vara ordföranden tillhanda senast 10 dagar före sammanträdet.

Senast 6 dagar före ordinarie sammanträde skall ordföranden tillställa övriga ledamöter i kommittén föredragningslista för sammanträdet.

Utan hinder av vad här föreskrivits, må vid ordinarie sammanträde även behandlas frågor, som föranletts av omständighet, som inträffat inom kortare tid än 10 dagar före sammanträdet.

4. Vid sammanträde skall föras protokoll, som justeras av ordföranden och minst ett av de närvarande skyddsombuden.

VIII. Förteckning över anslag, som skola finnas uppsatta i vissa arbetslokaler och vid tankanläggningar och oljeförråd.

(Jfr avd. II, arbetarskyddskungörelsen, § 3.)

Anslag i vissa arbetslokaler.

1. I lokal, där förbränningsmotordrivet fordon införes eller förvaras, skola anslag finnas uppsatta enligt vad här nedan angives:

a) Varning för koloxidförgiftning och anvisningar om vad som bör iakttagas i händelse av sådan förgiftning. Härtill bör lämpligen användas: »*Varning för koloxidförgiftning*» (SJ bl 361 E) samt »*Konstgjord andning*» (Föreningen för Arbetarskydd, Stockholm, nr 41 $^{23}/_{10}$ 42). Det senare anslaget erfordras ej, om anslaget »*Första hjälpen vid olycksfall*» utgivet av Föreningen för Arbetarskydd (nr 26 III $^{11}/_{11}$ 1939) redan finnes; föreskrifterna beträffande konstgjord andning ingå nämligen bland å detta anslag angivna föreskrifter.

b) Anslag med förbud att röka tobak eller att till lokalen medföra eller där tända eld. Anslaget »*Rökning förbjuden*» (fdnr 702144) eller annat godtagbart anslag med liknande text skall finnas i samtliga garage och motorverkstäder. Förutom detta anslag skall i garage, där fordon drivna med flytande bränsle införas, under förenämnda anslag uppsättas ett anslag »*Förbjudet att här tända eller hit medföra eld*» (SJ bl 361 E 2).

c) I här avsedd lokal med reservutgång skall finnas anslag med följande text: »*Lämna minst 70 cm fri passage till reservutgången*» (SJ bl 361 E 3).

Under a och b) angivna anslag skola vara uppsatta tillsammans och så placerade, att de ej skymmas av andra anslag.

Anslag vid tankanläggning eller oljeförråd.

2. Vid tankanläggning eller förråd av eldfarlig olja av första klass skall på väl synlig plats finnas uppsatt anslag med följande text:

»*Rökning förbjuden. Förbjudes att här tända eller hit medföra eld. Den, som bryter mot bestämmelserna, äventyrar dagsböter* (Kungl. förordningen angående eldfarlig olja den 7 oktober 1921)» i storleken 240 × 340 mm i emalj.

Anm. Ang. anslag om plats för förvaring av förbandsmateriel m. m., se avd. II (arbetarskyddskungörelsen) § 47.

Ang. anslag med uppgift om arbetsgivares ställföreträdare, skyddsombud och ledamöter av skyddskommitté, se avd. II § 66.

Ang. anslag om tiden för veckovila för arbetstagarna i vissa fall, se avd. II § 71.